BUGÜN 16 SAYIFA

HABER

4 KURUŞ

Telefon: 23872 — 18 Mart 1935 — PAZARTESİ — Sene: 4 - Sayı: 1144 — 4 Kuruş

Almanya ayaklandı!

Hitler, bütün devletlere meydan okuyor!

Harpte mağlûp olan Almanya, Versay muahedesindeki şartlara riayet etmiyeceğini ilân etti

Hitler mecburî askerlik usulünü yeniden kurdu; gizli hazırladığı silâhları ortaya çıkardı; bütün devletler telâş içinde...

Sağdan itibaren : Göbels, Göring, Hitler, General von Blomberg, Fon Papen bir geçit resminde..
(Diğer resimler son sayfamızdadır)

Dün, bütün dünyayı şaşırtan bir haber, ortalıkta çalkanmıştır: Almanya, Versay muahedesini yırtıyor! Umumî harpteki mağlûbiyetin onu bağladığı kayıtlardan hiç birini tanımıyor! Bu cümleden olmak üzere, muvazzaf ordu yapmaması lâzımdı; halbuki, mecburî askerlik usulünü kuracağını ilân ediyor.

Filhakika, Almanya, şimdiye kadar da, gizliden gizliye silâhlanıyordu. Bunu pek çok kimseler biliyordu. Fakat şimdi, işi açığa vuruyor. Meydan okuyor. Yeniden keşif ve tekâmül ettirdiği ve bu ânâ kadar gizli tuttuğu tayyareleriyle, tanklariyle ve adı sanı işitilmemiş silâhlariyle geçit resimleri yapacak ve alabildiğine, yarışırcasına askerleşecek..

Sanayii ilerliyen, nüfusu zaten çok olan, fakat bununla da kalmayıp Avusturyayı yutmak, ta Baltık denizinden Adiryatığe kadar Avrupayı ikiye bölmek istiyen Almanyadan bütün büyük devletler çekiniyordu. Onun ne büyük bir askerî kabiliyeti olduğunu, 1914 - 1918 senelerinde bütün dünya görmüştü.

Galip mevkiine geçen müttefikler, bu müthiş devin ellerini ayaklarını Versay muahedesiyle bağ-

(Devamı 2 ncide)

Alman hâdisesine dair telgraflar dördüncü sayfamızdadır.

Venizelos torunlariyle beraber

Venizelos-la mülâkat

isyan esnasında tayyare ile Paristen Giride giden kadın...

Yazısı 2 ncide

Son dakika:

Yunanistan Faşist oluyor

Yazısı 2 nci sayfamızda

Bugün Çanakkale zaferimizin yıldönümüdür!

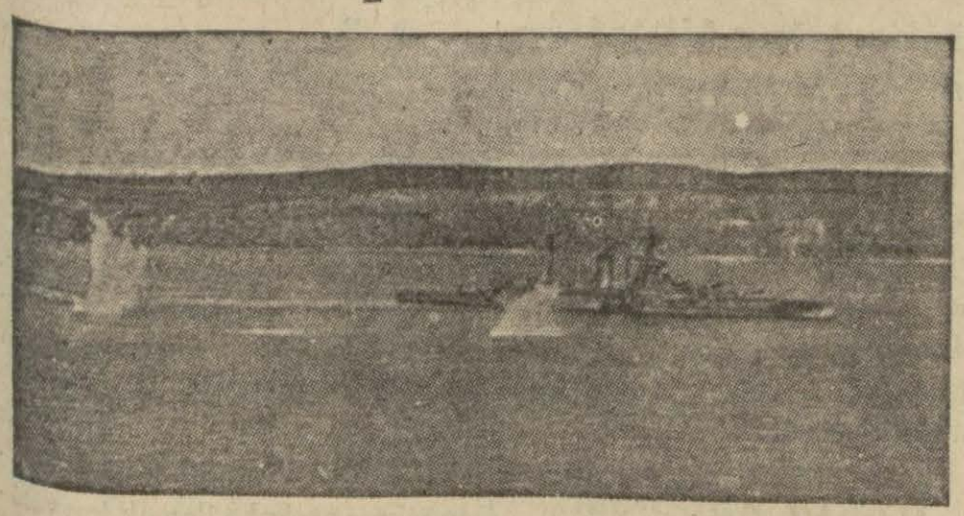

Çanakkalede Kuin Elizabet dretnotu Türk ateşi altında...

Bugün, 18 Marttır. Bugün, Çanakkalede Türkün çelik iradesi önünde bütün bir dünyanın durduğu gündür..

18 Martta müttefikin donanması Çanakkale boğazını geçebilseydi, daha o zaman dünyayı sarsan Umumî Harp bitecek, fakat dünyanın çehresi büsbütün başka bir şekil alacatı. Vesaitsiz ve halsiz kalmış Çar ordusuna bu yoldan yardımı deneyen müttefikin donanması başını Çanakkalenin sert kayalarından daha sert olanTürkün göğsüne vurdu ve bir defa daha karşısındakinin sadece (Türk) olduğunu anladı.

Türk, Mustafa Kemalin dahice idaresile Çanakkaleyi, bizim lehimize ve müttefikin ordusunun aleyhine kapamıştır.

Dünya harbinin daha uzun müddet sürmesini intac eden bu bağlanış harp sonrası inkılâplarını doğurmuştur. Çanakkaledeki Türkün zaferi, Çarlık Rusyasının yıkılması, Sovyet inkılâbını ve nihayet Türk inkılâp ve istiklâlini yaratmıştır.

18 Mart, Türkün asırlardanberi aksine giden taliinin döndüğü gündür.. Çanakkalede kazanılan Türk galibiyeti tarihin seyrini durdurmuş ve değiştirmiştir. Bunun içindir ki Türk nkılâbının başlangıcını 18 Marta kadar yürütmek hiç de yanlış değildir.

Ispanyadaki divanıharpte

20 kişinin idamı istendi

Ovizedo, 17 (A.A.) — Harp divanı, teşrinievvel ihtilâline iştirak eden 66 kişinin muhakemesine yakında başlıyacaktır Müddeiumuminin 25 maznun hakkında idam cezası istiyeceği zannedilmektedir.

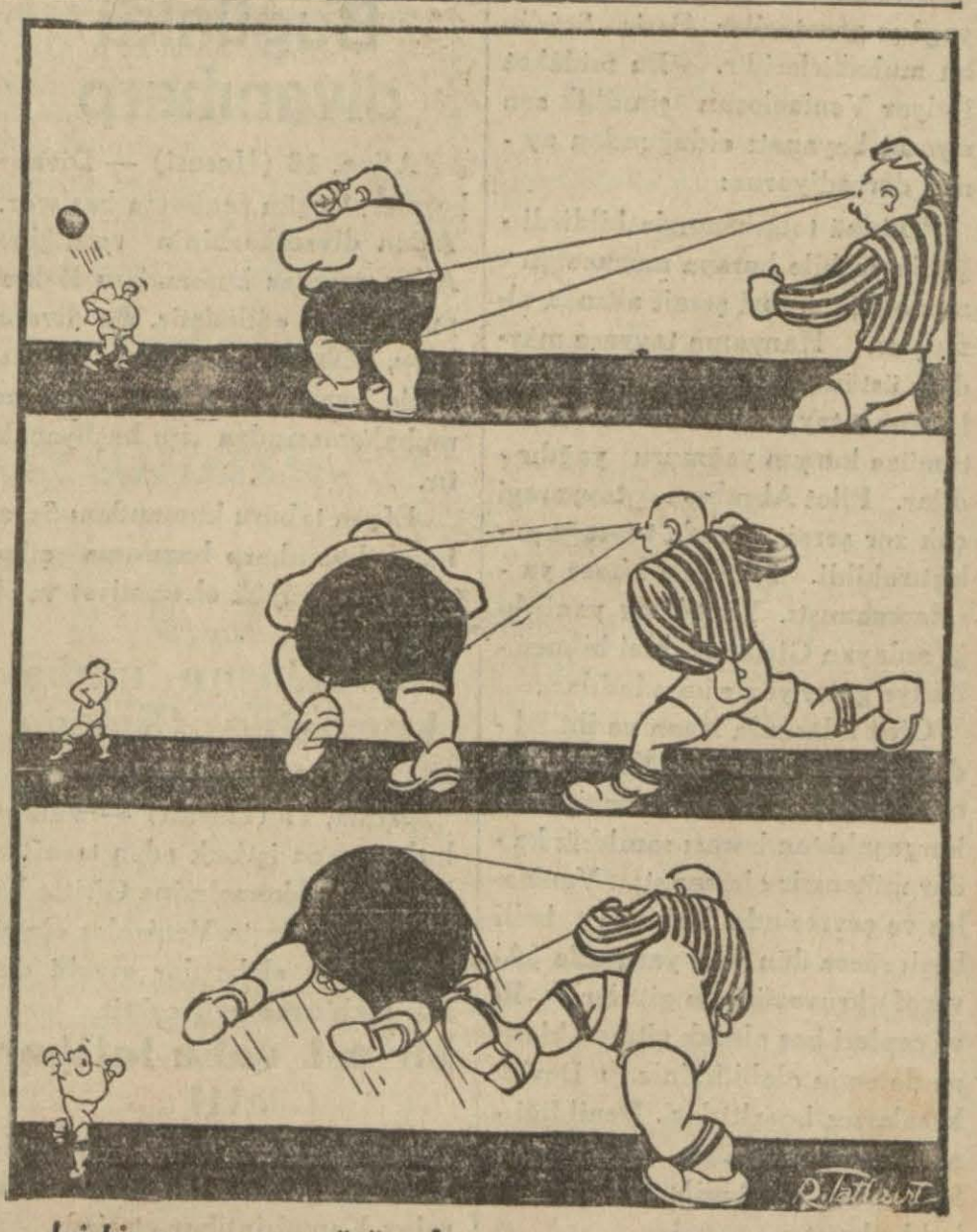

İyi bir oyuncunun gözüne her şey top gibi görünmelidir.

Venizelos-la mülâkat

isyan esnasında tayyare ile Paristen Giride giden kadın...

Rodostan bildirildiğine göre, Venizelos, İtalyan topraklarını terkedecek, ailesi ve arkadaşlarile birlikte, Fransaya gidecektir. İhtiyar siyasî, artık siyasetten alâkasını kestiğini bildirmiştir.

Onunla şimdiye kadar bir tek gazeteci kadın görüşmeğe muvaffak olmuştur. O da, isyan hareketi üzerine Paristen tayyare ile Giride uçan bir Fransız gazetecisidir.

Paris Soir gazetesinin Venizelos Giritten kaçmak üzere iken tayyare ile gönderdiği muhabir bayan Titayna, telsizci Boillut ve pilot Abraham İtalya üzerinden uçarak Adaya gitmişlerdi.

Bunların yolculukları da oldukça heyecanlı geçmiş olduğundan bayan Titaynanın Napoliden gazetesine yazdığı mektubun bazı parçalarını alıyoruz:

"Marsilyayı fena şerait altında bıraktık. Dünyanın en güzel memleketlerinden biri olan İtalya sahillerinin üstünden uçarak saat beşe doğru Romaya vardık.. Resmî muameleleri yapmak için bitmez tükenmez görünen telefon muhabeatından sona o geceyi Romada geçirmemiz lâzım geldi. Ertesi sabah Romadan da kötü bir hava ve şiddetli yağmurlarla ayrıldık..

İkinci menzilimiz Napoli idi. Buradan tekrar havalanışımızda hareketimizi size "Trablusgarpten Bingaziye doğru yollandık,, şifresi ile vermiştik. Her halde Bingazi tayyarecileri de bizi hayli beklemiştir. Bu zavallı İtalyan zabitlerinin nezaketsizliğimizi bağışlayacaklarını umarım.,,

Üç muhabir, asilerin yağdırdıkları kurşunlarla tayyareleri sakatlandığı halde sağ salim karaya inmişler ve Venizelosun adayı terketmesinden bir kaç dakika evvel kendisiyle mülâkat etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Cihan matbuatı içinde, asilerin başiyle görüşmeğe muvaffak olan yegâne gazeteciler Paris-Soir'in bu muhabirleridir. Bu mülâkat ihtiyar Venizelosun şimdilik son siyasal beyanatı olduğundan aynen dercediyoruz:

"Dünkü telgrafımızla bildirdiğimiz veçhile buraya muvasalâtımız oldukça feci şerait altında olmuştur. Hanyanın tayyare meydanı üstüne vardığımızda, bizi bir hükûmet tayyaresi sanan asiler üstümüze kurşun yağmuru yağdırdılar. Pilot Abraham tayyareyi çok zor şerait altında toprağa ulaştırabildi. İçimizde kimse yaralanmamıştı. Yaptıkları yanlışlığı anlayan Giritliler, bizi bilmecburiye güler yüzle karşıladılar..

Girit adasında isyan ve ihtilâlden eser yok.. Esasen Yunan Yarımadasında patlak vermiş olan kargaşalıktan burası sanıldığı kadar müteessir olmamıştı... Venizelos ve çevresinde bulunan belli başlı rüesa dün gece yarısında (Averof) kruvazörüyle gittiler.. El ve cepleri boş olarak gitmediklerine de emin olabilirsiniz.. Devlet kasalarını boşalttılar.. Denildiğine göre Kandiyeden 8 milyon, Hanyadan da 8 milyon drahmi kaldırılmıştır.

Adanın bütün telsiz telgraf istasyonları işlemez bir hale getirilmiş olmakla beraber bir damla kan dökülmemiştir.

Tayyare meydanında karaya ayak atar atmaz bizi Venizelosun yanına götürdüler.. Averofun ikinci kaptanı Kalyatetisle görüşeli henüz bir saat olmamıştı ki, kruvazörün köprüsünde Giritli şefle karşı karışa bulunuyordum. Asilerin Makedonyada mağlûp edildiklerini biliyorduk. General Dedeos askerî kumandan ve Aposkitisin vali tayin edilmiş olduklarını haber almıştık.. Mağlûp Venizelosun karşılaşacağı vaziyet ne olabilirdi?. İçinde bulunduğumuz an hiç şüphesiz çok ehemmiyetli idi.

Bu adam Averofta bütün aile ve isyan rüesasiyle birlikte Girit adasını terketmek üzere idi. Makedonya felâketinden sonra duyduğu acı ve istirap sonsuz denecek kadar büyüktü, fakat bu Giritli müessir bir sükûn gösteriyordu.

— Sizi temin ederim ki ihtilâl adilâne idi. Fakat şunu biliniz ki ben bunu hiç bir vakit istemedim. Siyasal hayattan çekileceğim ve yurduma bir daha dönmemeğe de kat'i karar vermiş bulunuyorum..

Dedi.. Ben de heyecanla sordum:

— Peki nereye gideceksiniz?.

Buna verdiği karşılık şu sözlerden ibaret kaldı:

— Bütün ümidim Fransız dostlarımda...

Söz söylerken gözleri yaşla dolmuştu; yüzünü ölüm sarılığı kaplamıştı.. Son bir defa için kendini toplamağa uğraştı; ve şu son sözleri söyliyebilmek üzere heyecanına galebe çaldı:

— Bütün hayatımda Giridin Yunanistanla birleşmesini bütün kalbimle arzu ettim. Onun büyümesini ve mütekabil bir sevgi ile kaynaşmasını istedim.. Yemin ederim ki benim bütün emelim bundan ibaretti..

Bugünkü divanıharp

Atina, 18 (Hususî) — Divanıharpler, bugün faaliyete başlıyor. Atina divanıharbinin reisliğine, Atina merkez kumandanı Bakropulos tayin edilmiştir. Bu divanıharp, bilhassa, hükûmet merkezinde isyan eden Efzon alayının muhakemesinden işe başlıyacaktır.

Efzon taburu kumandanı Sarafis'in divanıharp huzuruna çıkarılmasına büyük ehemmiyet verilmektedir.

Venizelosun muhakemesine Giridde bakılacak

Atina, 17 (Hususî) — Venizelosla isyana iştirak eden taraftarlarının mahkemelerine Giritte bakılacaktır. Başta Venizelos olmak üzere bazı elebaşılar gıyabî olarak mahkeme edilecektir.

bir asî daha intihar etti

Atina, 17 (A.A.) — İsyana iştirak etmiş olmakla müttehim Miralay Kamai intihar etmiştir.

SON DAKİKA

Yunanistan Faşist olacak

Atina, 18 Mart — Çaldaris, Metaksas ve Kondilis, bugün uzun uzadıya görüşmüşlerdir. Müzakerelerinin ne olduğu gizli tutulmaktadır. Fakat buradaki itimat edilir mahafilde deveran eden iddialara ayan ve meb'usan ve meclisleri pek yakında feshedilerek bunların yerine, siyasî olmıyan ve fırkaları ihtiva etmiyen mahiyette bir tek meclis tesis edilecektir.

Böylelikle Yunan kanunu esasîsi değişmiş olacaktır.

Asıl ehemmiyetli olan nokta, bu tek meclisin, İtalyan usulü, meslekî temsil esasına istinat etmesidir. Böylelikle, Yunanistan faşist oluyor.

Bulgarlar Almanyayı Taklit Edemezler!

Balkan anlaşması muahedelere hürmet ettirecektir

Bükreş, 17 (Saat 14) — Romanya matbuatının neşriyatı "Almanya sulhu tehdit ediyor.. şeklinde hulâsa edilebilir.

Üniversal gazetesi diyor ki:

"Teslihatı muahedelerle tahdit edilmiş olan memleketlerin Almanyayı taklit etmeği hayallerinden bile geçiremiyeceklerini tasrih etmek isteriz. Küçük anlaşma ile Balkan anlaşması muahedelere hürmet ettirmeğe karar vermişlerdir ve Macaristanla Bulgaristanın tekrar silâhlanmasını kat'iyyen kabul etmiyeceklerdir.,,

Mevkuf General Papulasa nazaran isyan nasıl başlamalı imiş

Fransız gazetelerinin yazdıklarına nazaran, Venizelosla şimdi mevkuf bulunan General Papulos arasında vaktile bir ihtilâf çıkmış.

Papulas, isyanın 25 martta, millî bayram gününde patlak vermesini istemiş. O gün, bütün hükûmet erkânı kilisede toplu iken cümlesini birden tevkif edecekler, sonra, Venizelist zabitler, kilisenin önünde nöbet bekliyen askerlerin önüne geçerek hükûmet dairelerini zaptedeceklermiş..

Papulas, bu tarz bir isyan başlangıcının muvaffak olmamasında imkân bulunmadığını söylemişse de, Venizelos sabredememiştir.

HABER

İstanbulun en çok satılan hakikî akşam gazetesidir. İlânlarını HABER'e verenler kâr ederler.

Türkiyede ve dışarıda

Bayram günlerindeki hâdiselerin hülâsası

Bayram münasebetiyle HABER diğer gazeteler gibi üç gün çıkmamıştır; yerimize Hilâliahmer refikimiz neşir vazifesini görmüşütr.

Bu müddet zarfında olup biten mühim hâdiselerden karilerimizi kısaca haberdar edelim:

TÜRKİYEDE

Futbol şampiyonluğu

Bayramın birinci günü, Kadıköy stadında Fenerbahçe ile Galatasaray karşılaşmış, kırk beş dakikalık iki haftaymda berabere kalındığı için maç birer çeyreklik iki nöbet daha uzatılmıştır.

Birinci bir çeyrekte, Niyazinin güzel bir şütü ile, Fenerbahçe, hak ettiği şampiyonluğu kazanmıştır. Bu mevzua dair tafsilât, bugünkü spor sayıfamızdadır.

16 mart ihtifali

1920 de, işgal ordusunun zorbaları, Şehzadebaşında bir Türk karakolunu basarak, uyuyan kahraman askerlerimizi kahpecesine öldürmüşlerdi.

Bu acıklı hâdise, her sene olduğu gibi bu yıl da yadedilmiştir. Gerek askerlerimiz, gerek cemiyetlerimiz, talebemiz ve teşkilâtlara dahil olmıyan vatandaşlarımız, Eyüpteki mezarlarına gitmişler ve ihtifali pek hazin olarak canlandırmışlardır.

DIŞARIDA

Ibnüssuuda suikast

Hicaz kralı İbnissuut Mekkede dolaşırken, üç müsellâh Yemeli Zeydî, üzerine hücum ederek onu öldürmek istemişlerdir. Fakat, kralın muhafızları daha atik davranarak, suikastçilerin üçünü de cansız cesetler halinde yere sermişlerdir.

İtalyan donanması

Öjenyo di Savoia isimli yeni bir İtalyan kruvazörü denize indirilmiştir. Bu gemi 7000 tonluktur ve 152 milimetrelik 14 topu, 6 torpido endaht kovanı vardır. Sür'ati 39 mildir.

Ayni tip iki kruvazör daha yapılmaktadır ve gelecek sene hazır olacaktır. Bunlardan başka 35 tonluk iki kruvazörle altı torpido muhribi ve dört büyük ve küçük denizaltı gemisi daha yapılmaktadır.

Yunan ihtilâli

Atina mahreçli bir telgraf, evvelki gün, mevkufların adedini bildiriyordu: 2348 kişi...

Çaldarsi her ne kadar bunların mülâyim cezalar görmesini istiyorsa da, fırkası şiddetli cezalar verilmesine karar vermiştir.

Divanı harpler, bugün başlıyor...

İtalyanın dış siyasası değişti

İtalya, Tuna ve Balkan devletlerine karşı, tıpkı Fransanın siyasetini takibe karar vermiştir. Bunun için, bu sahalarda kendine dostluklar aramaktadır. Musolininin Belgrada gönderdiği yeni İtalyan sefiri naip prens Pole itimatnamesini takdim ederken çok yumuşak kur yapar mahiyette cümleler sarfetmiştir.

Fransada askerlik

Fransızlar, askerlik müddetini büyük münakaşalardan ve sol cenah meb'uslariyle matbuatının hücumlarından sonra, iki seneye çıkarmışlardır. Buna sebep olarak da, 1914-1918 senelerinde doğan çocukların harp dolayısiyle az olduğunu ve icap eden askerî kadroyu doldurmadığını ileri sürmüşlerdir.

Bu son iki meselenin, bugünkü nüshamızda okuyacağınız Almanyanın silâhlanmasiyle çok sıkı bir alâkası vardır.

Habeşistan Milletler Cemiyetine müracaat ediyor

Roma, 17 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Habeşistan elçiliği, Habeşistan imparatorluğunun Cenevredeki elçisini, İtalya-Habeşistan ihtilâflarını uluslar derneğine vermeye memur ettiğini tebliğ etmiştir.

Irakta kabinesi

Bağdat, 17 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

İki hafta evvel Cemil Elmiftahin reisliğinde teşekkül eden Irak kabinesi, Orta Fırat aşiretleri arasında çıkan karışıklıklardan dolayı istifa etmiştir.

Yeni kabine Yasin Paşa tarafından teşkil edilmiştir.

Anadolu Çanakkalede galip

İstanbul ikinci küme şampiyonu Anadolu klübü takımı bayramın birinci günü Çanakkalede Çanakkale şampiyonu Türk Gücü ile yaptığı maçı hâkim bir oyunla 3 — 0 kazanmıştır.

Almanya ayaklandı

(Baş tarafı 1 ncide)

lamışlardı. Almanya, teprene, teprene bağlarını zaten gevşettiydi. Şimdi, bütün cüssesiyle ayağa kalkıyor. Devletler, onun üzerine yürümek, 1918 deki mecalsiz zamanında olduğu gibi Almanyayı tekrar zorla bağlamak kuvveti ni, cesaretini bulacaklar mıdır?.. Yoksa, Mukadderata boyun mu eğeceklerdir.

Londra, Paris, Roma, Moskova, telâş içindedir. Kabineler toplanıyor, telgraflar çekiliyor, kuvvetler yoklanıyor... Hülâsa, umumî harptenberi, Avrupa, en buhranlı zamanını yaşıyor!

Telgraflar kısmımızda, Hitlerin neşrettiği beyannameyi, diğer devletlerin ne mevkie düştüklerini ve dünya matbuatının neler yazdığını, Almanyanın ise nasıl coşkunlukla sarsıldığını okuyacaksınız.

Alman hâdisesine dair telgraflar dördüncü sayıfamızdadır.

Benim görüşüm:

Her cemiyet yakamıza rozet takamaz!

Bayram günlerinde Hilâliahmer gazetesinde çalıştığım için, sabahları muntazaman evimden çıktım; tramvayla matbaaya geldim. Kollarında sepetler ve ellerinde para kutularıyle çocuklar, ilk günü, önümde durdu.. Yakama yeşil bir rozet taktı.. Çeyreği memnuniyetle kutuya attım.. Çünkü, rozette "Darüşşafaka„ ismini okudum.. Bu kıymetli müesseseye karşı, ötedenberi yüreğimde bir muhabbet hissi duyarım.. Zengin olsam, servetimin bir kısmını Darüşşafaka, Hilâliahmer, Himayeietfal gibi cemiyetlere hediye etmek, benim için pek büyük bir zevk olur.

Hiç şüphe etmem ki, hemşehrilerimin hemen hepsi, benimle ayni duygudadırlar. Nitekim, Darüşşafakanın kutusuna yeleğinin cebindeki bozukluk paralardan bir kaç tanesini atan tramvay yolcularının yüzlerine bakıyordum; hiç biri surat buruşturmıyordu. Esasen, bir bayram gününde, herkesin göze aldığı bir takım ufak tefek masraflar vardır. Bu ianeler, kimseye yük olmıyor sanırım.. .

İşittiğime göre, müesseseler, bayramlar gibi fevkalâde günleri aralarında bölüşmüşler. Lâkin ikinci günü, bu taksimin pek de o kadar muntazam olmadığını gördüm.. Zira, travmaya binince, gene iki çocuk yanıma geldi ve yakama dünkü Darüşşafaka rozetinin aynini taktı..

— Demek ki, umumî ianeye hak kazanmıyan cemiyetleri rozet takmaktan menetmişler; bayramın ikinci gününü de gene Darüşşafakaya vermişler... „ diye düşündüm.

Çeyreği attık..

Birkaç dakika sonra, tramvaya başka çocuklar bindi.. Minimini eller, gene yakalara uzandı.. Bu sefer de, başka cins, beyaz rozetler.. Evvelâ bu intizamsızlıktan doğan umumî bir hoşnutsuzluk hasıl oldu .. Fakat, beyaz toparlak kâğıt üzerinde "Kadın Birliği„ ismini okuyanlar büsbütün somurttu.. Zannedersem, onlar da benim gibi düşündü:

"— Kadın Birliği için menfi faaliyette bir müessese diyemeyiz. Amma, müthiş iyilikler yaptığından da haberimiz yoktur.. Hele kadınlar erkekler kadar içtimaî ve siyasî hak kazandıktan sonra (bu cemiyete ne lüzum kaldı?) diye düşünenler de çoğaldı... Ve bu düşünce, gazetelere bile mevzu teşkil etti... Doğrusu ben, kendi hesabıma bir "Erkekler Birliği„ zuhur etse, ona, daha seve seve yardım ederim; çünkü dünyanın bugünkü vaziyetinde erkelerin daha pek biçare olduğuna kailim...

Siz, bunun aksini düşünebilirsiniz... Fakat, muhakkak olan bir şey varsa, o da, içtihatların ayrıldığıdır; Kadınlar Birliğinin bir Hilâliahmer nevinden umumî şefkat müessesesi olmadığı, olamıyacağıdır.. Onun pek hayırlı ve pek lüzumlu olduğunda "icmaı ümmet„ yoktur...

Bu nevi cemiyetler, balo tertip edebilir; on liraya bilet satarak para toplayabilir; hasılâtiyle, isterse Beyneimilel Kadın Birliğinin muhterem azasını ağarlar; yahut isterse bir atelye açarak işsiz kadınlara iş bulabilir..

Fakat ben ve başkaları, Kadınlar Birliğinin binlerce ve binlerce dul yahut muhtaç hâmile kadına ne gibi yardımda bulunduğunu bilmiyoruz ki, âdeta mecburiyete benziyen bu ianeyi verelim.. Onun için, bu rozet işinin artık bu bayramdan sonra bir intizama sokulmasını istemekte hakkıyız sanırım... .

(Vâ Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Almanya ile ticaret

Mukavelenin feshedildiği haberleri doğru değil..

Türk - Alman ticaret anlaşması ve Clering muameleleri için temaslarda bulunmak üzere Ökonomi Bakanlığı müsteşarı Fahk Kurtoğlunun beraberinde iki müsteşar bulunduğu halde Almanyaya gitmesi muhtemel olduğunu yazmıştık. Aldığımız malûmata göre bu ziyaret önümüzdeki haftalar içinde yapılacaktır.

Son günlerde yanlış ve telâşlı istihbarat neticesinde gerek Türkiye, gerekse Almanya piyasalarında Türkiye - Almanya Clearingi nin iyi işlemediği ve hattâ kaldırıldığı şayiaları çıkarılmıştır.

Halbuki bu sözlerin sırf piyasaya tesir etmek için kasti mahsulâ ortaya çıkarıldığı, biraz geç olmakla beraber anlaşılmıştır. Clearin anlaşmamız işlemekte devam ettiği gibi mukavelenin feshi de bugünden yarına yapılacak bir iş değildir. Alâkadar memleketlerde, anlaşmanın feshi için yapılacak tebliğata dair hiç bir hareket olmamıştır.

Alâkadarlar Türk - Alman ticaret münasebatının son senelerde aldığı inkişaf cereyanını göz önünde tutarak olsa olsa Clearingde yapılacak tadilâtın bu münasebatı bozmaktan ziyade düzeltece**ğ**inde hiç şüphe etmemektedirler.

Bu itibarla her iki memleket arasında önümüzdeki haftalar içinde başlıyacak yeni görüşmelerin her iki taraf için daha elverişli bir netice verecekleri ve önümüzdeki müşkülâtın da kalkarak Türk - Alman ticaretinin daha feyizli neticeler verebileceği bütün alâkadarlar tarafından ümit edilmektedir.

Yedi Yılda Istanbulda

1301 apartıman yapılmış

Istanbuldaki binaların sayısı 142820'yi bulmuş

İstanbul belediyesi hududu içinde son senelerde kurulan binalar hakkında belediye statistik şubesince bir statistik hazırlanmıştır. Resmî vesikalara dayanan bu malûmat şudur:

1927 senesinde yapılan numarataj neticesinde İstanbul şehrinde mevcut binaların sayısı 135444 tü. Bu miktar arasında 89762 ev, 1411 apartıman, 35082 dükkân ve mağaza 9159 muhtelif bina vardı. Bu numaratajdan sonraki senelerde yapılan bina miktarı ise şöyledir:

928 senesinde 691, 929 senesinde 695, 930 senesinde 825, 931 senesinde 1289, 932 senesinde 1473, 933 senesinde 1179, 934 senesinde ise 1225 bina yapılmıştır.

Bu rakamlara göre 927 yılından sonra geçen yedi yıl içinde İstanbulda 7377 bina kurulmuştur. Eskilerle birlikte 934 senesi sonunda İstanbulda mevcut binaların sayısı 142820 yi bulmuştur.

Yedi senede kurulan yapılar nevi ve mahiyetlerine göre ayrılırsa 4704 ev, 1301 apartıman, 500 dükkân, 872 diğer bina yapılmıştır.

Yapılar mıntaka itibariyle ayrılırsa bunlardan 139 u adalarda, 116 sı Bakırköyünde, 251 i Beşiktaşta, 216 sı Beykozda, 1941 i Beyoğlunda, 1233 ü Eminönü mıntakasında, 2221 i Fatihte, 831 i Kadıköy, 239 u Sarıyer, 208 i Üsküdarda yapılmıştır.

Buna göre İstanbulda en çok yapı kurulan yer birinci derecede Fatih, ikinci Beyoğlu, üçüncü Eminönü civarıdır. En az yapı kurulan yerler de Bakırköyle Adalardır.

En çok apartıman kurulan mıntaka ise Beyoğlu, sonra Eminönü belediye şubeleri dahilidir. En çok ey yapılan saha ise önce Fatih, sonra Eminönüdür.

Fatih şubesinde, yedi senede 1939 eve mukabil yalnız on altı apartıman yapılmıştır. Beyoğlunda 530 eve mukabil 1070 apartıman yapılmıştır.

Bunlardan başka yedi senede 1020 binaya yeniden ilâveler yapıldığı gibi 31372 yapı da tamir edilmiştir.

Ucuz elektrik

Sanayi müesseselerine ucuz cereyan temin edilecek

Bundan bir müddet evvel Ticaret odası meclisnide İstanbulda Elektrik Şirketinin sanayi müesseselerine kolaylık göstermediğinden şikâyetle gürültülü bir toplantı yapılmış ve bunun için Ökonomi Bakanlığına müracaat edilmişti .

Ökonomi Bakanlığı bu çok mühim meseleyi tetkik etmektedir.

Her memlekette sanayi elektriği denilen ve kilovat saati pekaz bir ücretle verilen bir cereyan servisi vardır.

Halbuki bizde fabrikalar tahammül edilemiyecek derecede elektrik ücreti vermektedirler. Sanayi müesseseleri Bayındırlık Bakanlığının şirket nezdinde bu husula yapacağı teşebbüsü büyük bir alâka ile beklemektedirler.

Söylendiğine göre İstanbul Elektrik Şirketinin mukavelesinde bu nevi tenzilât'arı yapmak için bir madde bulunmaktadır .

— o —

Tayyare piyangosunun şekli değiştiriliyor

Tayyare Piyango Müdürlüğü önümüzdeki keşide de müddeti bitecek olan on dokuzuncu tertip planını değiştirmeye karar vermiştir. Şimdiden yeni bir plân hazırlanmaktadır.

Yeni plânda numaraların adedi yirmi beş binden otuz bine çıkarılacak, ayni nisbette ikramiye ve mükâfatların miktarı da artırılacaktır.

—o—

Ticaret odasına bir müracaat

Atina Ticaret Odası İstanbul Ticaret Odasına müracaat ederek Yunanistan için çıkaracağı ticari büyük bir kılavuza Türk tacirlerinin de iştirakini temenni etmiştir. Oda bu müracaati tacirlerimize bildirmiştir.

Bugün için:

"Bayan„ a "Bay„ a dair..

Beyoğlundaki dükkânlardan birinin camekânında şöyle iki yafta gördüm:

"Güzel bayan peyniri..„

"Kirli hanım peyniri..„

Günün en taze yeniliklerinden biri olan "Bayan, Bay„ sözlerine karşı bu suretle bir sevgi göstermek istenildiğine şüphe yok...

"Banay„ a güzel derken. eski "hanım„ lâfından da, gene herhangi sebeple verilmiş bir rüküşlük sıfatı kaldırılmamış. Öyle ya.. "Kirli bayan„ demeğe kimin dili varır?.. Bayandan kastedilen bugünün diri ve uyanık "Bay„ ları karşısındaki temiz ve her zaman için sevimli kalacak olan mefhumdur.

* * *

"Bayan, Bay„ sözleri ecnebi matbuata da aksedişi bakımından çok uyarlık gösteren bir şey oldu.

Kamutayımızın açılışından "Tayms„ gazetesinde bahseden bir yazı, Kamutayda erkek ve kadın mümessillerin de bulunmasını anlatırken, orada "Medam Mesyö!„ karşılığı olan ingilizce "Leydis end centilmek!„ gibi bir hitabe kaydediyor ve bunun türkçesini yazıyordu.

Yazı aynen şöyle çıkmıştı :

"Kamutay Başkanının sayın hanımlara hitabı, bu defa:

— Bayanlar ve Baylar! diye oldu „

Şimdi bunu, eski devirlerde yazacağını bir düşünün... "Efendi„ sözü garip bir "effendi„ halini alır ve "hanım„ "hanum„ olurdu.

Hele "bey„ meselâ su yolla "mösyö bilmem ne bey„ gibi sunturlu bir iltifatı takınmağa mecbur kalırdı...

"Mon Bey!„ diye tatlı su çeşidi dil oynaşmaları da caba...

* * *

Bayan ve bay sözlerinin "efendi, bey, hanım„ gibi kulpları atarak yer almasından sonra, biliyorsunuz ki isimlere takılış istikametleri de değişti.

"Ahmet Bay„ denmiyor da "Bay Ahmet„ deniyor..

Bu, yazının soldan başlıyarak yazılmasındanberi, dizinin eski usul, hâlâ sağ tarafında asılı duran bu biçim eklentilerin sonuncusuydu...

O da yerine geçti...

* * *

Şimdi bir mesele var. "Bayan Halide, "Bay Ahmet„ derken, işin yeniliğinden doğan bir heyecan olacak, "BAY Ahmet, BAYAN Halide!„ gibi bütün kuvvetli "Bay ve Bayan„ a vererek, adetâ erkek ve dişilikleri hakkında açık bir itirafta bulunmak isteniyormuş gibi telâffuz ediliyor..

Bana kalırsa, mevzu bahsolan isimdir.. Daha doğrusu şahsiyetin... Hattâ gün gelir ki bu şahsiyetin, başındaki "Bayan ve Bay„ da atılarak tam bir saygı eseri olarak, cemiyette yalnız ismi anılır...

Buraya çıkabilenlere, ne mutlu!

HİKMET MUNİR

İşte Yılın En Kuvvetli Romanı:

BABA DOSTU..

Yazan: BÜRHAN CAHİT

Roman şöyle başlıyor:

"Dediler ki Hikmet kaptan artık işten çekilmiş, şimdi "Pendik„ te deniz kıyısında yaptırdığı bir evde tam bahçe hayatı sürüyor.. Koyu lâcivert elbisesinin kollarında sırma halkaları, sarı parlak, üzerlerinde çapa işlenmiş düğmeleri ve nihayet sevimli yüzü ile Hikmet kaptan gözlerimin önüne geldi...,

Bu roman genç kız ruhlarını tahlil ediyor. Bütün erkekleri ve kadınları çok dikkate değer bir mevzu etrafında kendine çekiyor. Baştan başa his fırtınalarile dolu bir eserdir.

Bu romanı "KURUN„ arkadaşımız yarından itibaren (19 Mart Salı) neşretmeğe başlıyor.

Romandan parçalar:

"Zaten Paris öyle bir yer ki bir yanda dere gibi fuhuş akar. Bir yanda bakarsınız demir parmaklıklar arkasında dünyasından vaz geçmiş insanlar ilim uğrunda kafa patlatırlar...„

"Benim futbol merakıma karşı Hikmet kaptan her fırsatta beni denizciliğe teşvik ediyordu. Hattâ Eseri bitirince...„

Yarın KURUN *Gazetesi Alınız!*

ALMANYA AYAKLANDI!..

Hitlerin neşrettiği beyanname

Almanya, niçin silâhlandığını anlatıyor

Ingilizlere, Fransızlara, Ruslara ayrı ayrı telmihler ve hücumlar

Almanyanın hazerî ordusu 12 kolordudan yani 36 fırkadan teşekkül edecektir.

Neşredilen bir beyannamede Almanyanın Vilson tarafından ileri sürülen meşhur 14 maddesine inanmak suretiyle bugüne kadar çekilen sıkıntılar anlatıldıktan sonra ıöyle devam edilmektedir:

Alman hükûmeti, geçenlerde İngiliz başbakanının gayet bariz bir surette ifade etmiş olduğu mülâhazalara istinat etmektedir.

Bu mülâhazalar şunlardır:

Kendisinin müdafaası kaygusuna müteallik ihtiyat tedbirlerini almağa âmade olmıyan bir millet, bu dünyada hiç bir kuvvete sahip olamaz ve manevî ve maddî hiç bir satvete malik bulunamaz.

Şimdiki Alman hükûmeti, tek bir adî ve manevî kuvvet elde etmek istiyor ki o da Almanyada ve bu tarik ile Avrupada sulh temin etmek kuvvetidir.

Alman hükûmeti, sulh davasına hizmet etmek için daima ve bilâ fasıla mesâisini taz'if etmiştir.

Alman hükûmeti, uzun müddetden beri komşularına ademi tecavüz misakları akdi için tekliflerde bulunmuştur.

Alman hükûmeti, Şark komşusu ile bir itilâf vücuda getirmeğe çalışmış ve bunu yapmağa muvaffak olmuştur. Kendisiyle bu itilâfı akdetmiş olan devletin bunun ehemmiyetini idrak eylemesi sayesinde -ki Almanya bunu kuvvetle ümit eder. — Alman hükûmeti iktidar mevkiine gelmiş olduğu zaman bulmuş olduğu zehirli havanın müebbeden saf olarak kalacağı merkezindedir.

Almanya, şu kanaattedir ki bu itilâf, iki millet arasında devamlı bir dostluğa ve Anlaşmaya müncer olacaktır.

Alman Hükûmetiı Sarre meselesinin kat'î surette hallinden sonra Fransaya şu teminatı vermiştir ki bundan böyle Fransadan bir güna arazi metalibatında bulunmıyacaktır. Alman hükûmeti, bu hareketiyle tarihte pek nadir olan bir şekilde iki memleket arasındaki asırdide bir cidalin tasfiyesi için çok müspet bir unsur vermiş oluyor. Bu hareket, esaslı ve çok mühim bir siyasî taahhüt olarak telâkki edilmek gerektir.

Maamafih, Alman hükûmeti çok müteessif olmakla beraber diğer devletlerin aylardan beri mütemadiyen artan teslihatta bulunmakta olduklarını tebyin etmek mecburiyetinde bulunmaktadır. Alman hükûmeti, Sovyet Rusyadan sulh zamanı 101 fırkalık bir ordu yani 960,000 kişilik bir kuvvet teşkil etmesini Versay muahedenamesinin tanzimi esnasında derpiş edilmesine imkân mevcut olmıyacak bir hâdise olarak telâkki eder.

Alman hükûmeti, herhangi hükûmeti muahaza etmeyi düşünmez, fakat Fransa parlâmentosunun iki senelik askerî hizmeti kabul etmesi suretiyle uzun hizmetli ordular yerine kısa hizmetli ordular ikame etmesi suretindeki ideal esasların kat'î surette terkedilmiş olduğu mütalâasında bulunur.

Şurası kayda şayandır ki bu ideal esaslar, Almanyadan kendi ordusundan vazgeçmesini taleb etmek için iltizam edilmiş delillerdi.

Alman Hükûmeti, bu şerait altında Almanyanın emniyetini temin için zarurî olan tedbirleri daha uzun müddet tehir etmek veyahut bu tedbirleri gizli kapaklı bir surette yapmak gibi külfetlerden kendisini âzade görmüştür.

Alman hükûmeti, şimdi İngiliz nazırı Mister BaldWin'in 28 teşrinisani 1934 de söylemiş olduğu nutukta izhar etmiş bulunduğu arzuya cevap veriyor. İngiliz nazırı bu nutkunda Almanyanın niyet ve maksatlarını aşikâr etmesini istiyordu. Almanya bunu yapıyor.

1 — Bundan böyle Almanyanın haysiyet ve emniyetinin muhafazası işinin yeniden Alman milletinin kendi hakikî kuvvetlerine tevdi edilmiş olduğu kanaatini Alman milletine vermek ve bu hususu diğer devletlerin kulaklarına eriştirmek için..

2 — Fakat ayni zamanda Alman milletini Avrupada askerî bir hegemonya vücuda getirmek istemekle itham eden bütün iddialara, Alman tedbirlerinin şumulünü tayin etmek suretiyle red ve cerh eylemek için.. Alman hükûmeti, milletin şerefini ve menfaatlerini muhafaza etmek mecburiyetinde bulunduğundan yalnız millî toprağın tamamiyetini muhafaza etmek için değil, ayni zamanda Almanyanın beynelmilel sulhun zamini olan devletlerden biri olduğunu tanıttırmak için zarurî olan askeri kuvvetlerin miktar ve şumulünü tayin ve tesbit etmek arzusundadır.

Berlinde sevinç

Berlin, 17 (A.A) — Havas muhabirindein:

Versay muhadesinin askerî ahkâmmm ilgası haberini halk tarif edilmez bir heyacanla karşılamış tır. Dün akşam saat 18 de gazeteler hususî tabılar çıkarmak suretile bu haberi vermişlerdir. Gelip geçenler, sevinçlerini yüksek sesle izhar ediyorlardı.

Pek yakında *M E L E K* SİNEMASINDA

Cary Grant - Rosita Moreno

ve sinemanın yeni yıldızı *FRANCES DRAKE* şen, neşeli, eğlenceli

Telefoncu kız

Fransızca sözlü filminde görüneceklerdir.

Holivutun bütün stüdyoları

Istiklâl Uğrunda

(Viva Villa)

Şaheserler şaheserini çevirmek için *DAR* gelmiş. 100 binlerce figüranın iştirak ettiği bu film tamamen MEKSİKADA çevrilmiştir.

Hitler, mecburî askerlik kararını nasıl verdi?

Berlin, 16 (A.A) — Alman Ajansı bildiriyor:

B. Hitler, nekahat devresini geçirmek üzere bulunduğu Bavyeradan Cuma günü Berline avdet etmiştir.

Evinde kabul ettiği nazırlardan bir çokları ile uluslararası vaziyeti tetkik ettikten sonra bugün öğleden sonra kabineyi içtimaa davet etmiştir. Kabine, bir kanun çıkarmış bir deAlman mileltine hitaben son derecede haizi ehemmiyetli bir beyanname neşretmiştir.

Bu kanun, mecburî askerlik hizmetinin yeniden tesisine dairdir. Almanyanın hazerî ordusu 12 kolordudan yani 36 fırkadan teşekkül edecektir.

Hazerde ordu mevcudu 500,000 olacak

Londra, 17 (A.A) — Röyter Ajansından:

B. Von Neurath'ın, Berlindeki İngiltere elçisi Sir Erik Filips'e verdiği malûmata göre Almanya ordusunun, mecburî hizmet esası üzerine, mevcudu 500,000 kişiye baliğ olacaktır.

Hitlere nümayiş

Berlin, 17 (A.A.) — Havas muhabirinden:

Başvekâlet daires'nin önüne biriken binlerce ahali, Fürer'e seslenmişler ve kendisine teşekkür etmişlerdir.

"Bize bir ordu verd'ğinden, silâh verdiğinden dolayı, varol, çık pencerene de seni alkışlıyalım;,, diye bağırışan halkın arzusunu yerine getirerek B. Hitler pencereye çıkmış ve yanında B. Rudolf Hess ve Göbbels olduğu halde görünmüştür.

Propaganda nazırının parlak cümleleri

B. Göbbels demiştir ki:

"Bu suretle büyük savaşın ölüleri tazim görmüş, sağ olanlar da milletin istikbalini müemmen görmekle müsterih olmuşlardır..,,

Müthiş bir galeyan içerisinde halk, millî marşı teganni etmiştir.

Bugün dönen rivayetlere nazaran, "kahraman gününü,, kutlulamak vesilesile B. Hitlerin huzurunda yapılacak bir geçid resmi esnasında, yeni Rayhisver ve haesnasında, yeni Rayhişver ve hava teşkilâtı ilk defa olarak ahaliye gösterilecektir.

Geçid resmi

Berlin, 18 (A.A.) — B. Hitler Berlindeki şatosunun önünde ve halkın çoşkun hissiyatı arasında yeni ordu teşekküllerini gözden geçirmiştir. Yanında husar üniformasiyle Mareşal fon Makkenzen, Amiral Reader, General fon Blomberg, Göring, fon Friç, Eberhar ve diğer Alman generalleri bulunmakta idi.

Devletler protesto edecek

Pari ı, 17 (A.A.) — Almanyanın kararı o kadar vahim addedilmiştir ki, bunun Roma ve Londra anlaşmalarını imza edenler tarafından protesto edilmesi zarurî addedilmektedir. Bu devletlerin takip edilecek usul hakkında anlaşmaları icabedecektir.

Almanyanın hareketi ne tesirler uyandırdı?

Ingiliz sefirine, haberi Hitler bizzat vermiş

Londra, 16 (A.A) — İngilterede resmî mahafilde Alman hükûmetinin mecburî askerlik hizmetini tes's etmek kararı son derece ciddiyetle karşılanmıştır. Fakat Reuter ajansının diploması muhabirine göre, yeni vaziyetin kabine tarafından tetkikinden evvel bu karar hakkında mütalea beyan edilmek istenilmektedir.

Almanyanın vermiş olduğu kararın cidiyeti, hariciye nezaretine Berlindeki İngiliz sefiri tarafından telefonla bildirilmiştir. Bu haberi İngiliz sefirine bizzat B. Hitler vermiştir .

B. Hitler, vermiş olduğu kararı bildirmek üzere İngiliz sefirini davet etmiştir. Görüşme esnasında hariciye bakanı B. Neurath da hazır bulunmuştur.

Almanyanın vermiş olduğu karar, Versay muahedenamesinin red ve inkârı demektir.

Con Simon telâşla Londraya döndü

B. Hitlerin beyanatı haberi dün hafta tatilini sayfiyede geçirmek niyetinde bulunan Sir Con Saymen'e hemen bildirmiştir. Mumaileyh, bunun üzerine hemen plânını değiştirmiş ve Londraya dönmeğe karar vermiştir.

Chequers'de bulunan B. Makdonald da hususî bir memurile Berlindeki İngiliz sefirinin telefonla vaki olan iş'arı bildirilmiştir.

Almanyanın kararı, kabinenin diğer azalarına da bildirilmiştir.

Kabine toplanacak

Kabine âzasından bazılarından mürekkep olan tali komitenin Pazartesi günü toplanması ihtimal dahilindedir. Diplomasi mahafilde Almanyanın bu hareketinin Sir Con Saymon ve B. Eden'in Berlini ziyaretleri üzerlerinde ne gibi bir tesir hâsıl edeceği hararetle münakaşa edilmekte ve bu ziyaret plânında bir değişiklik yapılıp yapılmıyacağı suale şayan görülmektedir .

Nazırların Berlin ziyaretlerinin tecil olunması çok muhtemeldir. "Namizaç,, olmak sırası şimdi Sir Con Simon'a gelmiştir. Almanyanın kararı ansızın patlıyan bir bomba tesiri yapmıştır.

Fransada ne gibi akisler oldu?

Paris, 16 (A.A) — Resmî Fransız mahafili, Alman hükûmetinin askerî işlerde serbesti hareketini istirdada ve mecburî askerlik hizmetini tesise anî surette karar vermesi soğuk kanlılıkla karşılanmıştır.

Bu haber, gazeteler vasıtasiyle gelmiştir.

Berlinden gelecek haberler toplanmadan evvel Fransa hükûmetinin alacağı vaziyet hakkında şimdiden mütalea ve istinatta da bulunmak mevsimsiz olur.

Roma ve Londra beyannameleri mucibince Fransız, İtayan ve İngiliz hükûmetleri muahedeler ahkâmma tevfikan tesbit edilmiş olan askerî statükoyu ihlâl edecek mahiyetteki her türlü yeni cihet kararları takbih ederler ve böyle bir hal vukuunda aralarında istişarede bulunmayı taahhüt eylerler.

Pariste Roma ve Londra ile temasa girişilmeden evvel bir karar alınmıyacağı muhtemeldir.

B. Laval'ın B. Flanden'i ziyareti esnasında kendisi ile bu husus hakkında görüşmüş ve ilk intibaını bildirmiş olduğu zannolunmaktadır.

Siyasî mahafilde heyecan çok derin olmuştur.

Mareşal Peten'in yakın mesai arkadaşlarından biri: "Almanyanın, Nisan veya Birinciteşrinde, mecburî askerliği ilân edeceğini biliyorduk, demiştir. Mareşal Peten'in geçenlerde Fransız efkârı umumiyesini ikaz etmek istemesi sebepsiz değildi.,,

Roma, Paris ve Londra baş başa

Paris, 17 (A.A.) — Havas ajansından:

Paris, Londra 7 — 1 tarihli Roma ve 3 — 2 tarihli Londra uzlaşmaları mucibince müdavelei efkâra başlamışlardır. Bu üç devlet arasındaki vahdet hiç bir zaman tezelzüle uğramamış olduğundan, bu mükâlemelerin neticesini sükûnla beklemek icap eder.

İngiltere kabinesi, son toplantısında, Fransa ile kararlaştırılan bölünmez tekliflerin aynen muhafazasına karar vermiştir.

Moskovada uyanan tesir

Moskova, 17 (A.A.) — Havas muhabirinden:

Almanyanın kararı burada derin bir hayret uyandırmıştır. Bu karar, efkârı umumiyeyi tatmin edebilmekten çok uzak, yeni ve ağır bir hatadır.

Mevcut kanaatlere göre, Almanyanın günden güne artan iddialarının önüne, ancak Versay muahedesini imzalamış olanların tam bir ittihadı ile geçilebilecektir.

Herkes, İngilterenin nasıl bir hattı hareket ittihaz edeceğini ve Sir John Simon'un seyahatini gayri muayyen bir tarihe talik edip etmiyeceğini merak etmekle beraber, Sovyetler emniyet meseleleri müvacehesindeki vaziyetin değiştirmek niyetinde olmayıp, Londrada hasıl olacak aksülâmele intizar edilmektedir.

Cenevre ne düşünüyor?

Cenevre, 17 (A.A.) — Havas muhabirinden:

Almanyanın son hareketi, Uluslararası efkârı umumiye üzerinde çok derin bir tesir yapmıştır. Zannolunduğuna göre, Alman hükûmetinin bu tarzı hareketi hesaplıdır. Zira, bu suretle Almanya kendisini müzakere için daha kuvvetli addetmektedir.

Amerika ne fikirde ?

Vaşington, 17 (A.A) —

Hariciye nezaretinin salâhiyettar ağızları fevkalâde ihtiyatkâr davranmakla beraber, Amerika resmi mahafili umumiyetle, Alman hükûmetinin kararını, iki devlet arasında münakid 1921 tarihli Berlin muahedesine karşı bir tecavüz telâkki etmekte gibidir. Bu muahede mucibince Amerika, Versay muahedesinin beşinci maddesi ahkâmının tatbikini iddia edebilmektedir.

Şahin'in öcü

Yazan: Kadircan Kaflı

No. 53 Büyük Deniz Romanı

Valeryonun kızını kaçıralım, Cezayire götürelim, sonrada onu Şahin reisle...

Kara Yusufla beraber hana dönmek için yürüdüler..

Kara Yusuf mırıldandı:

— Evet!... Artık Venediğe dönelim!..

Bu söz birden bire Ali Reisin hoşuna gitmişti... Doğrusu artık uzaktaki tepeyi kıvrılarak kaybolmak üzere olan şu arabanın arkasından gitmek fena şey değildi. Orada bir çekiş kuveti vardı ve kancasını Ali Reisin kalbine atmıştı...

— Sahi!.. Artık!..

Diye mırıldandı..

— Gidelim!..

Diye devam edecekti... Fakat ne oluyordu?. Nereye gidecekti? Mademki gidecekti, niçin gelmişti ? O buraya kadar Graçyozayı görmek için değil, babasını kurtarmak için tasarladığını olagana erdirmek için koşmuştu.

Kara Yusufun yüzüne baktı ve sordu:

— Venediğe niçin gidelim? Buradaki işimiz bitti mi?.

— Buradaki iş bitmedi amma, orada daha verimli bir iş açıldı?.

— Nasıl?.

— Ben Şahin Reisi kurtarmak için kestirme yol buldum..

— Nedir?.

— Valeryonun kızını kaçıralım, Cezayire götürelim ve sonra da onu Şahin reisle değiştirmek için Venediğe elçi gönderelim ...

— ? ? ? ?..

— Vaktiyle Kardinal Daskariyi kurtarmak için Valeryo da ayni yolu tutmuştu.. Senin anneni kaçıracaktı. .O zaman sen de dünyada yoktun..

— İşittim. .Bana belki on defa kendisi anlatmıştı..

— O zaman onun yapamadığını şimdi biz yapalım.. Valeryo kızını çok sever ve onu kurtarabilmek için her şeyi vermekten çekinmez....

— Evet... Buna şüphe yok... Ne de olsa babadır.

Sustular... Hana doğru ağır ağır yürüdüler..

Ali Reis uzun uzun düşündü ...

Graçyozayı hırsızlık bir mal gibi kaçırmak... Bu hiç şüphesiz ona karşı bir saygısızlık olacaktı .. Bunu yapmak istemiyordu. Çünkü genç kızı sahiden seviyordu..

Sevmek!.. Bu bir parlayıştır.. Fakat Ali Reisin sevgisi böyle değildi. O sevgi yıllarca, bir elmas parçası gibi gizli bir köşede saklanmış, ilk fırsatta hemen parlayıvermişti. Ali Reis bu genç kızı, önü belli olmıyan bir zamandan beri seviyor gibiydi..

Lâkin şimdi bunlar düşünülemezdi.. Bir gün babasının can düşmaniyle evlenebilmesi kabilmiydi?. Bunu hiç de aklına uygun bulmuyordu. Mademki böyledir niçin çekinecekti. Bundan başka kendi aşkı uğruna babasının daha uzun zaman zincirlerde inlemesine razı olamazdı..

Bu, sahiden kestirme yoldu. Şahin reisin kurtulması için bunu yapması lâzımdı.

Şimdi onun kendisini düşünmesi, babasını kendi eliyle öldürmesi demekti. Bunu hiç bir zaman yapamazdı..

Elini Kara Yusufun omuzuna vurdu ve kararını verdi:

— Aferin!.. İyi düşündün!.. Bu, güzel bir buluştur. O halde burada vakit kaybetmektense hemen akşam Venediğe dönmeliyiz.

Üçüncü gün sabahleyin onlar Venediğe girerlerken Cenova bayrağını taşıyan bir gemi, yelkenlerini şişirmiş, ayrılıyordu.

Bu geminin baş kasarasına gidenler oradaki yolcuların arasında kırmızı sakallı, büyük yüzlü, kırk beş, elli yaşlarında, orta boylu, iri bir adamla karşılaşırlardı. Gerek sözüne ve gerek yüzünün çizgi ve gölgelerine bakanlar, onun Hırvat olduğunu sezmekte güçlük çekmezlerdi.

Baş kasaranın altındaki anbarda on beş kadar esir vardı. Bunların yedisi güzel genç kızlardı. Diğerleri bir kaç zenci ile habeşten ve bir kaç da Avrupalıdan ibaret idiler. Hepsinin bilekleri ve bacakları zincirlerle biribirlerine bağlanmıştı. Başlarında koyu esmer, yarı çıplak, güçlü bir köle daha vardı ki ikide bir kocaman gözlerini onlara doğru açarak bakıyor, elindeki kırbacı korkunç korkunç tartaklıyordu.

İşte bu esirler Hacı Rüstem isminde boşnağın esirleriydi.. Bu zenci de onların gardiyanı..

Hacı Rüstem henüz bir çocukken, Bosna içlerine akın yapan Türk sipahileri tarafından İstanbulda kendisi gibi Hırvat ve adaşı olan Rüstem Paşanın yanında büyümüş, onun konak kâhyalığına kadar yükselmiş, Rüstem Paşa ölünce de kâhyalıkta çalıp çırptığı paralarla hürriyetini satın almıştı.

Esir doğan ve esir olarak büyüyen Rüstem, bundan sonra Mekkeye giderek Hacı olmuş, oradan dönüşte de esirciliği en kârlı iş bildiği için böyle yurd yurd dolaşarak insan alış verişi yapmağa başlamıştı.

Hırvat dilini unutmadığı için Dalmaçya ve Bosna içlerine sokuluyor oradan beyaz derili, ablak yüzlü, tombul yumuşak etli kızları toplayarak İstanbulda satıyor, çok para kazanıyordu.

Daha sonraları Venediğe kadar gelmiş, biraz da lâtince öğrenerek alış veriş meydanını genişletmişti.

Şimdi de Triyeste, Zara, Venedikden bu on beş kadar köleyi toplamış, İstanbula gidiyordu.

Esirlerin arasında hafif esmer yüzlü, iri kara gözlü, kara saçlı bir kız vardı ki güzellikte birinci idi. Hacı Rüstem Pesariç, esmer kızlar üzerine alış veriş yapmadığı halde onu ilk olarak ele geçirmiş ve büyük bir define gibi üstüne titriyerek saklamıştı.

Bu kızı on ay kadar evvel gene bir Cenova gemisiyle İstanbuldan gelirken bulmuştu. Hiç unutmayordu:

Güzel bir gündü.. Karfu ve Otranto arasında iyi bir rüzgârla yol alıyorlardı.. Geminin gözcüsü direkten şöyle bağırmıştı:

— Kaptan, iskelede ufak bir sandal var...

Kaptan gülmüştü.. Bir sandaldan ona ne var?. Gemisinde öyle kandallardan bir kaç tanesi vardı ve bu yüzden yolundan kalamazdı..

Buna rağmen tayfalardan bir kaçı o yana baktılar. .Böyle açık denizde bir sandalın başı boş yüzmesi görülmüş şeylerden değildi . Kıyılar çok uzaktı... Hiç bir balıkçı, büyük gemilerin bile çok zaman çekine çekine dolaştıkları bu yerlerde dolaşamazdı.. Bundan başka sandalda bir insan da görünmiyordu Eğer içinde insan olsaydı, hiç şüphesiz ya kürek çeker, yahut yelken kullanırdı.. Zaten yelkeni de yoktu, o kadar ufaktı..

(Devamı var)

Beynelmilel Kadınlar Birliği başkanı

Manidar bir harekette bulundu

İngilterenin yeniden silâhlanmasını terviç eden "Beyaz kitap,.tan doğan münakaşalar her gün daha mühim bir şekil almaktadır.

Bundan üç hafta kadar önce İstanbulda bulunan ve bu yıl nisan ayında Yıldız konferans salonunda kongresini yapacak olan uluslar arası kadınlar birliği birinci başkanı Bayan Korbet Eşbi silâhlanma konferansı İngiliz murahhaslığından istifa etmiş ve istifanamesini Başvekil Mak Donalda vermiştir.

Bayan Korbet Eşbi:

"Hükûmetin silâhsızlanma siyasetini artık beğenmiyor gibi görünmek benim için mümkün değildir.,, demiştir.

Bayan Eşbi şöyle devam ediyor:

"Bu (Beyaz kitap) ın neşrini, ben, Versay muahedesindenberi bu memlekette en büyük manevî felâket sayarım..

"Cenevrede geçirdiğim günler. hayatımın en acıklı günleri olmuştur. Sulh yolunda sulh amacına daha ziyade yardım edebilmek için memleketimizin tekrar ve tekrar kaçırdığı fırsatlar karşısında ağlanabilirdi..,,

Bayan Korbet Eşli 53 yaşındadır. Ve silâhlanma konferansına 1932 yılında getirilmişti.

HABER
Akşam Postası
İDARE EVİ
İSTANBUL ANKARA CADDESİ
Telgraf Adresi: İSTANBUL HABER
Telefon Yazı: 23872 İdare: 24770

ABONE ŞARTLARI
1 3 6 12 aylık
Türkiye: 120 350 680 1250 Krş
Ecnebi: 150 440 840 1610

İLÂN TARİFESİ
Ticaret ilânlarının satırı 12,50
Resmi ilânlar 10 kuruştur

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:
HASAN RASİM US
Basıldığı yer: (VAKIT) Matbaası

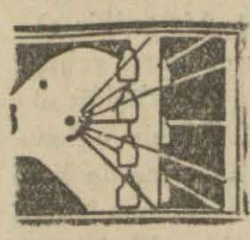

KUPON
68
15-3-935

Türkçeye Geçiren: NA-BI

CEBİDELİKLER

Gebidelikler Şahı Açıkgöz'er Padişahı Ali Cengizin başından geçenler

— 9 —

Ali Cengiz, Demir kalkarsa potinlerinin satıldığının farkına varacağından krkarak:

— Sakın ha Demir!. dedi.. Hava çok soğuk.. Yatağında yersin! Şimdi gider size istediğinizi gönderirim.

Ali Cengiz bir taraftan söylüyor, bir taraftan da eski keten pantalonunu çıkarıp duvarda asılı duran siyah pantalonunu giyerek kendisine çeki düzen vermeğe çalışıyordu.

Demir atıldı:

— Benim pantalonumu mu giydin? dedi.

— Evet, sana da benimkini bırakıyorum. Çünkü bugün sokağa çıkmak sırası benim.. Eh... Sıra şimdi saçlarıma geldi.. Briyantin de yok.. Ne kadar yazık.. Herhalde almalı.. Bulunsun, işte bak lâzım oluyor.

Demir:

— Sakın ha! diye bağırdı.. Vallahi yemek diye sana yediririm!

— Ne yapalım.. Bilmecburiye kolonya ile iktifa etmek lâzım.. Şimdii... Ceket nerede?

Nejad:

— Caketi ne yapacaksın? dedi.

— Bu da ne tuhaf sual.. Giyeceğim.. Sokağa çıkacağım yahu!. Inanmıyor musunuz?

— Ali!. İmkânı yok.. Ben bugün kitapcı ile görüşmek için dışarıya çıkmak mecburiyetindeyim. Romanımda istediği tashihleri yaptığımı söyliyeceğim.. Bilirsin ya, bu iş çok mühimdir. Hiç de ihmale gelmez..

— Azizim Nejad!. maatteessüf arzederim ki ben şimdi çıkmak mecburiyetindeyim. Üç yerde iş için beş yerde de eğlence için sözüm var. Bunlardan geri kalmak hiç de işime gelmez. Sen kitapcına yarın gidersin..

Demir hakkına tecavüz edilmiş bir adam gibi bağırdı:

— Hayır! Hayır!.. Yarın çıkmak sırası benim. Nejad dün çıktı. Ben yarın mektebe gideceğim..

Nejad, caketi giymeğe çalışan Ali Cengizin yanına koşarak elbiseyi elinden almağa çalıştı ve:

— Rica ederim Ali, dedi. Bari müsaade et de bugün çıkayım.. Senin hiç bir acele işin yok!. Randevülerine yarın gidersin! Fakat benim romanım.. Düşün ne kadar acele bir iş.. İstikbalimiz ancak bu romana bağlı.. Beğenileceğinden eminim.. Artık ondan sonra.. Düşün hele.. Keyif keyif, bizim keyfimiz olacak..

— Bütün bunlar mümkün şeyler.. Fakat ben tuvaletimi boş yere yapmış olmak istemem. Söz verdim.. Bugün yüzlerce adam beni bekliyor. Sonra hava almağa da ihtiyacım var. Burada sararıp soldum. Yüzümün vücudumun gençliğini kaybetmek hiç de işime gelmez. Caketi bırak da giyineyim..

—Hayır!. Ben giyineceğim ve dışarıya ben çıkacağım..

— Hayır Nejad, ben..

—Ali bırak caketi..

— Sen bırak..

Demir yataktan sıçrayaark arkadaşlarının arasına girdi:

— Yırtrsanız, dedi. Bütün bütün çıplak kalırız. Ne yapıyorsunuz?

Nejad caketi bıraktı. ve:

— Ali çok fena yapıyorsun.. dedi. Sonra ilâve etti:

—Bari gidip bir defa daha gözden geçireyim..

— Gördün mü akıllıca hareketi.. Sana zaten tekrar tekrar gözden geçir ve bozuk yerlerini düzelt demişler.. Haydi sen de Demir kardeşim böyle çıplak dolaşma.. Hemen yat.. Sonra nezle olursun!. Ben de gidiyorum..

Ali Cengiz hemen kapıya doğrulmuştu. Dışarıya çıkmak üzere iken arkasından Demir seslendi:

— Hey!. Nereye?.. Bize para bırakmadın?

Ali Cengiz geri döndü:

—Doğru, dedi. Unutmuştum. İyi ki hatırlattın.. Alın size yirmi kuruş bırakıyorum. Başka bozuk para yok..

— Bu taksim doğrusu hiç de hoşuma gitmedi. Bir lirayı niçin bize bırakmıyorsun .

— Merak etmeyin.. Bir lirayı gene size tam olarak getireceğim. Başımın üstüne yemin ederim... İnsanda ufak para bulunursa hemen sarfediyor.. Fakat büyük olursa insan bozmak istemiyor.

—Pek âlâ!.. Delilik yapıp da briyantin almaya kalkma.. Bizim yaşamak için yemeğe ihtiyacımız olduğunu, sana itimad ettiğimizi düşün.

— Merak etmeyin.. Bugün beni yemeğe çağıracaklarını zannederim. Akşam yemeği için de bir ahbaba giderim. Eğer onu bulamazsam ekmekçinin birinden bir francala alır, yerim.. Sıra şimdi sizin: Söyleyin bakalım ne gibi bir yemek istiyorsunuz.. Bir hindi kızartması falan.. Ha?

—Alayı bırak Ali! Bize ekmek, biraz peynir, azıcık da helva al gönder.

Ali Cengiz kapıdan çıkarken geri dönerek:

— Az kaldı unutuyordum. dedi: Geçen gün şişman Murada rastladım. Bana âlâ, iyi cins, bir av köpeği vermeği vadetti. Alayım mı?

(Devamı var)

BALO

Mevsimin en nezih ve en eğlenceli balosu

KURUN

gazetesinin 21/3/935 Perşembe akşamı Maksim salonunda vereceği balodur.

Bu baloya, Kurun gazetesinin neşrettiği kuponlarını toplıyanlar bedava, kupon toplamıyanlar ise 1,50 liralık bilet mukabilinde girebileceklerdir.

Kuponların değiştirilmesi ve bilet satışı, Cumadan maada hergün saat 9 dan 18 ze kadar Kurun idaresinde yapılmaktadır.

Davetiye ve biletler ikişer kişiliktir.

Esir Kadın

Nakleden: (Vâ - NÛ)

HABER'in tefrikası

No. 41
Aşk ve His Romanı

Matmazel Jackson yanan yüzünü yastığın serinliğine sürüp duruyor...

Şimdi artık, o üç mes'ut sene yeniden başlayabilecektir.

Gezintileri esnasında, sevişenleri, o, uzaktan seyrederdi ve şöyle düşünürdü:

— Bu, ebediyete kadar böyle sürerse..

Parola, hâlâ aklındaydı: Vahit, üç kere, arka arkaya ıslık çalardı. Matmazel Jackson, sanki kendi âşıkını karşılarmış gibi, heyecanla kalkarak, kapıyı açardı. Koridorda, gölge gibi yürüyerek, kaybolurlardı.

Kâmile korkardı:

"— Ah, çok fena.. Çok fena şeyler yapıyoruz!.,, derdi..

O ise, omuzlarını silkerdi. .

"— Aşkta fenalık olmaz!.,, derdi. .

Kulak kabarttı.. Denizin hışırtısını duydu.. Bu hışırtı, o güzel aşk gecelerini hayalinde canlandırıyordu. Ağaçların altında o öpüşmeler... .

Şimdi pencere açıktı..

Ve pencereden denizin sesi, mütemadiyen içeri giriyor.. Birdenbire, bu hışırtı sanki dindi.. Yahut denizin sesine başka bir ses hâkim oldu..

Bir işaret... .

Üç ıslık.... .

Tıpki eskisi gibi..

Matmazel Jackson, doğruldu..

Kulaklarına inanmadı..

Elini alnında gezdirdi..

Deliriyor muydu?

Yoksa sahiden gelmiş miydi ?.

Fakat, hayır...

Aman yarabbi..

Kulakları onu aldatmıyor..

Vâhit gelmiş, onu çağırıyor..

İhtiyar kız kalktı... Sırtına bir şey aldı mı, almadı mı? Hatırlamıyor... Hemen balkona koştu..

* * *

Karanlığın kapladığı karyolanın içinde, Kâmile de hümmalar içinde yatıyordu. .

Bir kadın saf olunca, hayalâtı yanına çağırması o kadar kolay bir şey değildir.

Genç kadın, başını yastıkta geriye doğru itiyor.. Dirseklerini dayayarak, gövdesini yukarıya kaldırıyor.. Bacakları örtüyü itiyor .. Fakat, nafile... Yanaklarına bir erkek yanağının değmesi, vücudunu erkek kollarının sarması lâzım... .

Hâdiyenin ve diğer kadınların âşıkı olan ve kendisine aşk için para verilen o adam, burada yok.... Gelmiyor! Kan, Kâmilenin beynine sıçrayor.. Tepinircesine bacaklarını oynatıyor..

O erkek gelmişti.. Bir işaretini bekliyordu. Fakat işte kendi istemiyordu..

Fikriyle hissi müthiş surette çarpışmaktadır.

Sanki fikrinin sansüründen kurtularak, göğsünden "Ah!,, diye bir ses çıkıyor..

O kollar, bir daha vücuduna dolanmıyacak mı?.

Unutmak, beyninin ve vücudunun hatırasından onu silmek istiyordu... Fakat, muveffak olamıyordu işte.....

Çırpınıyor.

Nemli dudakları, dişleri arasında dolaşıyor.. Yüzünde kimbilir nasıl ihtiras takallüsleri oluyor.

Fakat sevdiği adamı istemiyor.. Çağırmıyacak, almıyacak... Artık onun için ağlamıyacak!

Göz yaşlarının acılığını genzinde duyuyor.. Ağlamasını zaptetmek, kendine hâkim olmak için çalışıyor..

Kaşlarını çatıyor:

"— Ben, onu kovdum... Kovabildim.. O ise, bana yalvardı.. Beni yumuşatmağa çalıştı.. Yumuşamadım... Altı sene müddetle mukavemet gösterdim. Şimdi ise, müşkülâtın en büyüğü halledilmiş bulunuyor.. Ne ıstıraplar çektim ; fakat daima muvaffak oldum.. Şimdi, iş bu raddeye geldikten sonra mı mağlûp olacağım ?.. Hayır, hayır... Bunun mânası yok.. Gitmeliyim.. Kaçmalıyım. Ramiz, bana, iltica edecek bir yer bulabilir.. Onu da istemem... Onun bana bir bakışı var ki, buna tahammül edemem. İyisi mi, Murat hocaya. haber gönderirim.. O, benim çareme bakar... Babam sayılır...,,

Yalnız başıma gidecekti...

Matmazel Jackson'u da almıyacaktı. Bu kızın onu sinirlendirmekten başka hiç bir faydası yoktur... Hattâ, çocuğunu bile almağa lüzum yoktu.. Zira, Turğut da ona Vahidi hatırlatıyordu.

Hocası Muradın sözünü hatırladı:

"— Fena şeylerden kaçmak, ekseriya, fenalığı yenmektir!.,,

Kendini çeken bu fenalıkatn. o da kaçacaktı.. Kararını vermişti .. Hem de, nasıl sarsılmaz bir karardı bu!..

(Devamı var)

Safranbolu Asliye Hukuk Hâkimliğinden:

Safranbolu inhisarlar idaresine izafeten memuru Remzi ile müddeaaleyh Samsun inhisarlar muhakemat memuru Ragıp meyanesinde mütehattis 592 lira 52 kuruş alacak davasının icra kılınmakta olan muhakemesinde : Müddeaaleyh mumaileyh Ragıbm İstanbulda münteşir Haber ve Milliyet gazetelerinin muhabirliğini yapmakta olması hasebiyle Türkiye dahilindeki vilâyet ve kazalarda seyyahat yaptığı ve bu sebeple muayyen ikametgâhı olmadığı beyaniyle namına çıkarılan davetiye varakası bitâtepliğ iade kılınmış ve müddei mumaileyhde ilânen tepliğat icrasını istemiş olmakla müddeaaleyh mumaileyhin yevmi muhakeme olan 2/4/935 salı günü saat 9 da Safranbolu asliype hukuk mahkemesinde hazır bulunması veya tarafından musaddak vekâletname ile bir vekil göndermesi icabeder aksi takdirde duruşmanın gıyaben yapılacağı tepliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur: (4082)

Yeni neşriyat

Varlık

Bu değerli san'at ve fikir mecmuasının 15 Mart tarihli 41 nci sayısı çıkmıştır. Bu sayıda Hasan Âli, Ahmet Kutsi, Abdülhak Şinasi, Ziya Osman, Yaşar Nabi, Rıdvan Nafiz, İzzettin Şadan, Sadri Etem, Samed Ağaoğlu, Cevdet Kudret, ve Nahid Sırrının makale, hikâye ve şiirleri vardır. Tavsiye ederiz.

Girit ihtilâlleri

Genç ihtilâlci Leonida ziyafetin en neşeli bir ânında bir torbanın içine kondu ve sonra..

Milâdın 1300 yılı, Girit adası için bir felâket oldu. Şiddetli bir zelzele, bütün adayı bir beşik gibi sarsmış, Kandiye kaleleri parçalanarak topraklara serilmişti. Yeni bir ihtilâle atılmak için fırsat bekleyen Giritliler, zelzeleyi fırsat bulmuşlar, derhal ayaklanmışlardı.. Fakat bu isyan, diğerleri kadar sürmeden bastırıldı. Çünkü halk iş olsun diye isyan etmişti.. Plânlı bir kalkınma olmadığı için manevî kuvvetleri zelzeleden bozulmuş olan halk, ölüm korkuları ile yerlerine sindi.

Ayni yıl, Venedikten bir çok muhacir adaya iskân edildi. .

1319 yılında bir Venediklinin Giritli bir kıza tecavüz etmesi adanın dokuzuncu ihtilâlini doğurdu. Fakat, gene Giritli bir kumandan olan Kalerki, kuvvetini asilerin üzerine sevkederek isyanı bastırdı..

Giridin onuncu ihtilâli 1332 yılında vuku buldu. Bu yıl, deniz korsanları Girit adasına baskınlar yaparak ellerine geçirdikleri Venediklileri soyup kaçıyorlardı ... Venedik hükûmeti, bu korsanları menetmek için alacağı tedbirlere sarfedilecek parayı halktan vergi olarak almak istedi.

İşte isyana sebep olan hâdise..

Vergi almak için köye giden bir yüzbaşı halk tarafından öldürüldü.. Hükûmet, katilleri yakalamak için derhal iki kalyon asker göndermişti. Bunu duyan Giritliler ayaklandılar. .

Bir gün içinde beş bin köylü Kandiye civarına dolmuş, palangaları zaptetmişti. Bu hücumda ele geçen Venedikli asker, zabit, sorup sual edilmeden öldürülüyordu.

İhtilâl Reisi, bütün Venedikllileri kılıçtan geçireceğini ilân etmişti. Venedikliler, ne yapacaklarını şaşırmışlardı. Çünkü böyle isyanlarda Venedik tarafını iltizam eden Giritli Aelksi Kalerki de ölmüştü.

Girit valisi, hiç bir tedbir almadan ölmektense, karşı gelmek yollarını aradı. Hazırladığı süvari askerine Kalerkinin oğlunu, Yorgiyi, piyade askerine de Yani Kornili adındaki kumandanları tayin ederek kaleden çıkardı.

Asiler, hiç beklemedikleri bir anda üzerlerine gelen bu kuvvetten şaşırmışlardı..

Bu harbin garip tarafı şu idi. İhtilâlcilerin başında da Kalerki ailesinden biri bulunuyordu. İki kuvvetin kanlı muharebesinden sonra ihtilâlciler reisi Varda Kalerki yaralı olarak ele geçirildi .

Hükûmet tarafı, bu fırsatı kaçırmamak için vekit geçirmeden reisin başını kesti ve kesik başı asilere gönderdiler. Artık Giritlilerin manevî kuvvetleri tamamiyle bozulmuştu.. Kendilerine reis olabilecek kimseleri yoktu... Hükûmet askerleri, bozguna uğrayan Giritlileri merkezleri olan Margarites'e kadar takip ettiler . Burada ele geçirilen bütün kövlü, beşikteki çocuklara varıncıya kadar kılıçtan geçirildi.. Evler tamamiyle yağma edildi, yakıldı ... Köyün üstünden kızıl bir ateş göğe yükselirken, hükûmet kuvvetleri belki isyana bir neferi iştirak etmemiş olan Trisuti köyünü sardılar.

Burada da ayni şeyi yaptılar ... Bütün köyü doğradılar. İhtilâl çıkaran yere yakın olmaktan başka suçları olmıyan Trisuti köylüleri de Girit ihtilâline kurban gitmişlerdi.

* * *

Girit ihtilâlleri tarihinden büyük bir yer alan on birinci ve on ikinci ihtilâllerdir. Bu iki ihtilâli de Kalerknin küçük oğlu Leonida idare etmişti.

Bu çocuk babası tarafından Venediğe tahsile gönderilmişti. Küçük Leonida, burada içlerinde yaşadığı Venediklilerle dost geçineceği yerde içten içe onlara derin bir kin duymağa başlamıştı.

Okuyup, Giride döndüğü vakit babası ölmüş, onun yerine amcası kaim olmuştu. Amcası da babası gibi Venedikliler tarafını iltizam ediyordu.

Fakat genç Leonida, içinde beslediği arzularını Zurbis adında birine söyledi ve derhal ikisi büyük bir ihtilâl hazırlamağa başladılar . Leonidanın ihtilâl hazırlamakta olduğu hükûmet tarafından duyulunca, bir gece baskınla yakalanarak hapse atıldı.

Leonidanin arkadaşı Zuirbus bunu duyunca topladığı Giritlilerle ilk isyanı çıkardı. Her neye malolursa olsun genç Leonidayı Hapisten kurtaracaklardı. ,

Zunirlius, teşebbüsünde muvaffak olamadı. Leonidanın amcası üç yüz askerle ihtilâlcileri sarmıştı. Çetin bir savaştan sonra Zumirlius yakalanarak başı kesildi. Ve kesik baş, Girit şehirlerinde mızrağa takılarak gezdirildi .

Genç Leonida, çok sevdiği arkadaşının bu surelte öldürülmesini bir türlü hazmedemiyordu. Bir gece hayatını tehlikeye koyarak zindandan kaçtı ve vakit geçirmeden büyük bir ihtilâl ordusu hazırladı.

Amcası bu isyanı duyunca, Venediklilerden ziyade hiddete kapılarak askeri ile yeğenini bastırmağa çıktı. Mudras karyesinde iki kuvvet çarpıştılar.. Tecrübesiz Leonida plânsız hareket ettiği için mağlûp oldu.

Bütün askeri mahvoldu.. Kendisi ancak canını kurtarabildi. Bir manastıra sığındı..

Hükûmet ordunun mahvolmasını değil, genç ihtilâlciyi arıyordu. Ele geçirilmesi için bütün köyler abluka altına alındı. Fakat bulunamıyordu. Manastır papasları, Leonidayı canları gibi saklıyordu. Fakat ne kadar saklayabileceklerdi. Bir gün meydana çıkacak, kiliseyi başlarına geçirerek elerinden alacaklardı. Buna meydan vermeden işi halletmek için Leonidanın affedilmesini Girit valisinden istediler.

Vali, derhal kabul etti, yalnız Leonidanın kendisine gelerek af dilemesini şart gösterdi.. Haberi alan Leonida hiç tereddüt etmeden şehre, Girit valisinin yanına koştu.. Vali, onu beklemediği bir nezaketle kabul ederek şerefine büyük bir ziyafet hazırladı.. Şerefli, fakat kanlı bir ziyafet...

Çünkü ziyafetin en neş'eli bir anında gizli bir kapıdan giren sekiz on izbandut Venedikli, genç ihtilâlcinin etrafa bakmasına bile meydan vermeden sımsıkı bağladılar. Bir torbaya koydular, haber etrafa dağılıncıya kadar uzaklaştılar.

Hâdise o günün akşamı bütün Girit adasında duyuldu.. Limanın dışına götürülerek bir torba içinde denize atılan Leonidanın destanleri ise bundan sonraki ihtilâllerde harp marşı olarak söylendi...

N. A. Okan

Yedinci makale: Giridin ilk istiklâli.. Vahşî bir hayvan gibi halkın seyrettiği vali .

KABIZLIK
HAZIMSIZLIK

Mide ekşilik ve yanmalarına karşı iyi ve zararsız çare

Mazon meyva tozu

dur. Mide ve barsakları alıştırmaz. Ve zarar vermez. MAZON isim ve markasına dikkat.

Deposu: Mazon ve Botton ecza deposu. İş Bankası arkasında No. 12 Bahçekapı

SATiE'de
Bütün elektrik âletleri
Veresiye

Salıpazar, Topçular caddesi 428 — 436

Pevoğlu Tünel meydanı **Metrohan** - Beyazıt **Elektrik evi** - Muvakkithane caddesi **Kadıköy** - Şirketi Hayriye iskelesi **Üsküdar** - Nizam caddesi 23 **Büyükada** ve Beyoğlunda İstiklâl caddesinde **Karaman geçidi** mağazasile Şişlide Ahmetbey sokağında **Şinasi**, Beyazıt meydanında **Hasan Fehmi**, Kadıköyünde Altıyol ağzında **Net** ve Beşiktaşta tramvay durak mahallinde **Begyan** ticarethanelerinde satılmaktadır.

Sihirbazların saltanat sürdüğü memlekette

Sudanda sihirbazlar insanların her şeyine hâkimdi

Kimsenin yaklaşamadığı sihirli ağaç

Sudanda bir sihirbaz

Mısırdan içeri Sudana geçen vahşi kabileler arasında dolaşarak bir çok tetkikler yapmağa muvaffak olan doktor Wuds seyahatinden döndükten sonra Almanyada iki konferans vermişti.

Doktor Wuds'un verdiği konferanslar Sudanın coğrafi, iktısadî ve ırkî vaziyetlerini tetkik noktai nazarından çok değerlidir. Fakat, vahşî kabileler arasında yaptığı içtimî ve mahallî tetkikler şüphe yok ki diğer mevzulardan çok daha meraklıdır.

Biz bu mevzulardan bir sihirbaza aid tafsilâtı aynen okuyucularımıza naklediyoruz:

"— Bir gün kabile efradı arasında hissedilen bir mücadele reise aksetmişti. Bir karı koca arasında kıskançlık yüzünden kavga çıkmış.. Kabile reisi kabilenin ileri gelenlerini başına topladı Kabilenin sihirbazı korkunç bir kıyafetle bu kalabalığın arasında görünüyordu.

Reis elini uzattı.. Herkes hep bir ağızdan: (Maganda... Maganda...) diye bağrıştılar. Ses kesilince ortaya bir genc kadınla gene bir genc erkek getirildi. Sihirbaz bunların yanına sokuldu. İkisinin de gözlerinin içine bakarak:

— "Sizi biribirinize ezelden bağladım.. Ne senden ona, ne ondan sana bir fenalık gelmiyecek .. Biribirinizi seviniz... Biribirinize sarılınız!,, dedi..

Kabile efradı tekrar bağrışmağa başladı:

— Maganda.. .Maganda..

Herkes sihirbazı selâmlıyordu . O, silâhın ve kuvvetin halledemediği bir ihtilâfı çarçabuk yatıştırmış ve biribirinin gözünü oymak isteyen karı kocayı biribirine bağlayıvermişti.

O günden sonra kabile sihirbazının reisten oçk daha büyük bir kuvvete malik olduğunu anladım:

Kabile sihirbazının müsaadesi alınmadan bir diğer kabile ile harbedilemediği gibi, harb esnasında yapılacak sulh şartlarının daha önce kabile sihirbazına bildirilmesi âdettir.

Nilin mecrasına yakın bir ağaçlıkta konaklıyan Magandaların sihirbazı, diğer gördüğüm kabilelerin sihirbazlarından çok daha zeki bakışlı bir zenci idi Zaten, ilkönce şurasını izah edeyim ki, kabile sihirbazları, o kabilenin en zeki ve şeytan adamıdır.

Eğer o kabile içinde ondan daha zeki ve şeytan bir adam çıksaydı, sihirbazlığı muhakkak ki ötekinin elinden alırdı. Bu adamın geniş kanadlı basık burnu, toparlak fakat iri gözleri, korkunç bakışları herkesi dehşete düşürür . Başı ve boynu, kurumuş bir takım nebatlarla süslenmiştir. Bunların her bir parçası kabile efradından birinin hayatı demektir . Kabilede kadın erkek ne kadar ferd varsa, bu nebatların sayısı da ona muadildir. Kabileden biri öldüğü zaman sihirbaza derhal haber verirler. Sihirbaz boynundaki dizilerden bir parça nebat koparıp ateşte yakar ve külünü havaya savurur. Ölen adamın ruhu yakılarak kabile arasından uzaklaştırılıyor. Çünkü "Öelenlerin nebatı yakılmazsa, o kimsenin ruhu bir canavar şekline girerek bir gün kabileye bir baskın yapar ve bir kaç kişinin canını yakar!,, Korkusu bir imna halinde herkesin kafasında yaşamaktadır.

Sihirbaz bu kıyafetiyle yalnız şeklen korkunç değildir. Bakışlariyle de insanı teshir kudretine maliktir. O kudreti de o civarda bulunan bir nebattan almıştır. Uyuşturucu bir hassaya malik olan bu ağaca sihirbazlardan başka kimse sokulamaz.. Sokulmakta israr edenler derhal yere devrilip bayılırlar. Onu kurtarmağa hiç kimse cesaret edemediği için, bu baygınlık ölümle nihayet bulur. Fakat, sihirbaz, bu meş'um ağaca yaklaşmanın yolunu bilir ve bunu kimseye belli etmez, öğretmez. Bu ağaçtan kopardığı bir kaç yaprak, kabile arasında bir kaç kişiyi bayıltmağa yetecek kadar kuvvetlidir. Sihirbaz bu yaprakardan her zaman istifade eder. Hattâ icabında kabile reisini bile teshir etmekten çekinmez.

Sihirbaz istediği adamın burnuna bir yaprak dokundurmakla o adam bayılabilir. Onu ayıltmak ancak sihirbazın elindedir. Sihirbaz dilerse o adam kurtulur, istemezse ölüme mahkûmdur. Sihirbaz, bu kıyafetile bütün kabile efradının ruhlarını başında ve sırtında taşıyor demektir.

İpliğe dizilmiş bir sürü yaprak. İşte size bir kabile!

ÇOCUKLARA RESİMLİ HİKÂYE

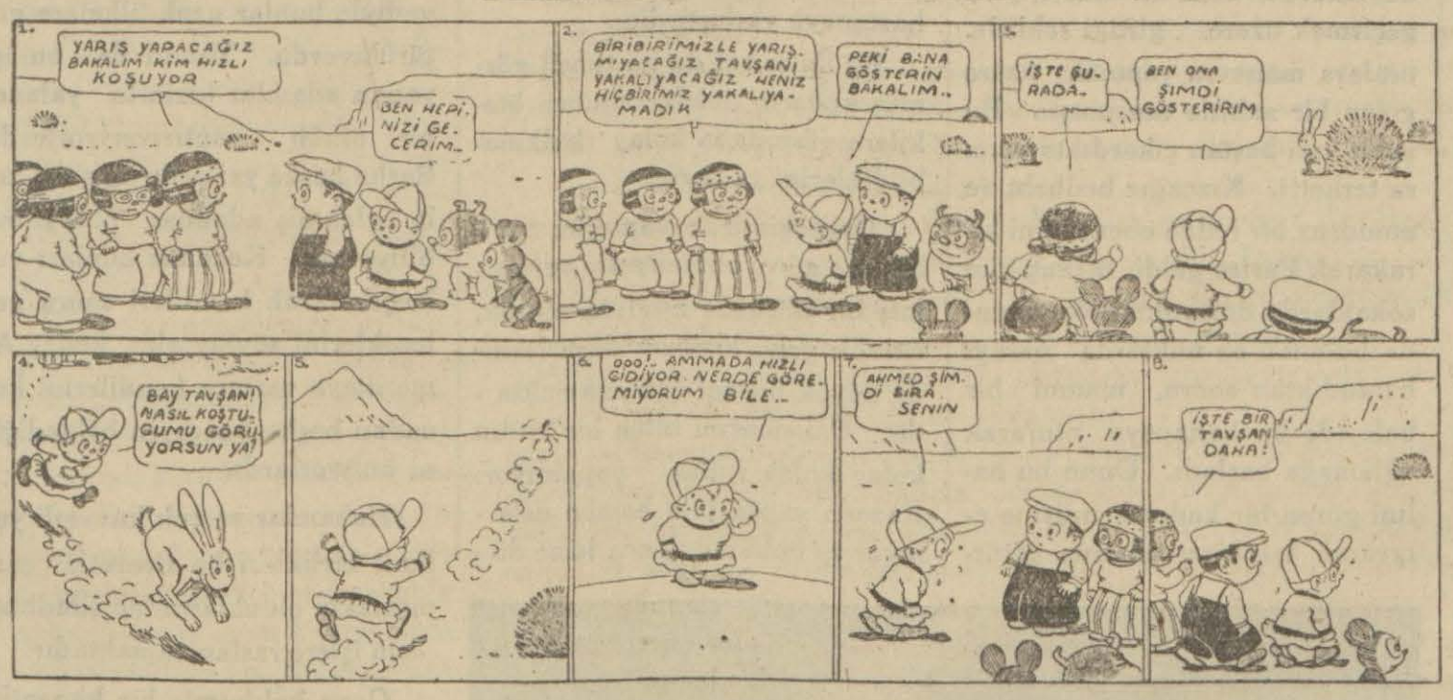

Çocuklar

En kıymetli hediyeyi Çocuk Sayfamızdan alabilirsiniz

TARİHTEN MERAKLI BAHİSLER

Eski Istanbulda canbaz ve sürmebazlar

Galata kulesine çıkan çambazlar eski İstanbul esnafları arasında sayılır.

Bugün belki birkaçı kalmış olan bu sanatın hepsi tarihe karışmıştır. Birkaç yıl önce İstanbula gelen "Ben Amar,, sirki ile birçok yerlerde küçük bastonlar üzerinde çini tabaklar oynatan ve hayretle seyrettiğimiz oyunlar veren Çin, Japon sanatkârlarının oyunları, İstanbulda yüzyıllarca evvel yapılmaktaydı. Meselâ tabaklarla oyunlar yapanlara "pehlivan kâsebaz,, denirdi. Bundan başka çanak, sini, şişe, kadeh ile oyun yapanlar vardı ve bunlara: Pehlivan çanakbaz, pehlivan şişebaz, pehlivan kadehbaz denirdi.

Bugün Avrupada sanat haline gelen kukla oyunu sanatkârları da "pehlivan kuklabaz,, diye anılırdı. Bunların "pehlivan baş kuklabaz,, adı verilen başları vardı. Bütün oyunları o tertib ederdi.

Diğer esnafları sayalım:

Pehlivan zorbaz: Bunlar, bugünün atletleriydi. Birçok mahaaretler yaparlardı. Koşuda, güç gösterilecek her işte seyredenleri hayrete düşürecek numaralar göstrirlerdi.

Pehlivan güzebaz: Destilerle oyunlar yaparlardı. Birçok destileri ellerine alır, bunlarla oyunlar yaparlardı.

Pehlivan kâğıtbaz: Kâğıtlarla oyunlar yaparlardı.

Pehlivan aynabaz: Ayna ile seyircilerin gözlerini kamaştırır, görünmiyen muhtelif manzaralar gösterir, oyun yaparlardı.

Pehlivan şimşirbaz: Bunlar, kama ve kılıçla oyun yapanlardır. Bugün Hindistanda kendilerine "fakir,, denenlerin kamaları ağızlarına sokarak yaptıkları oyunları yaparlardı.

Pehlivan sürmebaz: Sürmebazlar, bugünün palyaçolarıdır . Sürmebazlar, yüzlerine muhtelif sürmeler yapar, halkı güldürürlerdi. Bunlar bazan bir resmi karınlarına yaparlar, kollarını başlarına bağlarlardı. Bu vaziyette karınlarında bir insan yüzü resmi yapmışlarsa, kolları başlarında külah şeklinde bağlanır, bir cüce şeklini alırlardı.

Ayı, köpek, maymun oynatanlar da bu arada gelirdi.

Çarkbazlar: "Çarkıfelek,, denilen etrafınişin ve mahitab dolu yuvarlak çemberi tutuşturarak fişekleri patlatır, eğlenceler tertib ederlerdi.

Bugün leke sabunu vesaire eşya satarlarken birkaç kişi mendil, kâğıt ile bazı oyunlar yaparak belediye nizamnamesine karşı gelerek sokakta halkı etraflarına toplıyanların, maharet olarak gösterdikleri şeyler, eski kurunlarda çırakların talim ettikleri en basit oyunlardır.

Bütün bu esnaflar alayda padişahın karşısında maharetlerini göstererek geçirirlerdi. Yürürlerken def ve kudum çalarlardı. Bağırışları, İstanbulun üstünden bir uğultu halinde en uzak mahallelere yayılırdı. Kırk kadar esnafın hepsi Katır hanımda otururlardı.

* * *

"Esnaf bazbazan cambazan pehlivanan,, diye anılan cambazlar, İstanbulun en meşhur esnafları sayılırdı.

Bunlar şöyle anlatılıyor:

"Her biri ipten kemend atarak eflâke doğru uruç ettiklehinde feleki âlâda Hazreti İsâ ile mükâlemeye çıkıyorlar zannedilir.,,

Bunlar Istanbulda on üç kişiydi. En meşhurları Üsküdarlı Mehmed çelebi, Kayserili Hacı Nasir, İskenderiyeli Hacı Ali, Harputlu Şaşı Husam, Bursalı Kabadı, Arabkirli Kara Seccah, Kamber oğlu, Kız Pehlivan idi.

Bunlardan, Galata kulesine tırmanarak topuza ayak basanlar olduğunu kaydedenler vardır. Her biri padişahın yanına kadar çıkar, desti, kılıç oyunları yaparlardı. Bazıları bir eşeği omuzlar, padişahın karşısına götürür, muhtelif oyunlar yapardı.

N. A. Okan

HABER

Çocuk sayfasını mutlaka okuyunuz

Fuhuş Kalkmadıkça BEYAZ KADIN ticareti ortadan kalkamaz

Cenub Amerikasına satılan kızların yüzde 75 i Orta Avrupadan toplanan yahudi kızları idi.

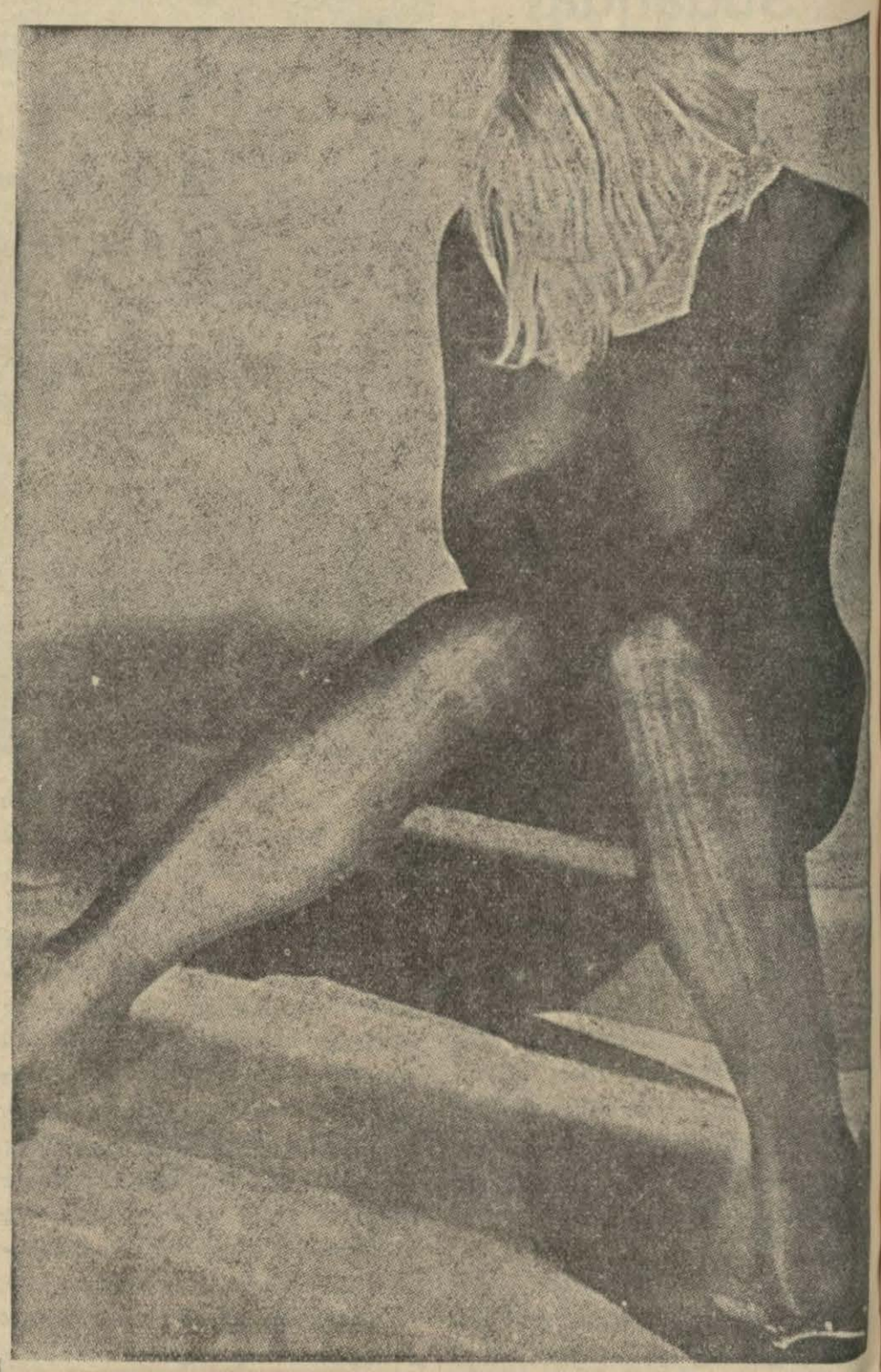

Kadınlar, fuhşa nasıl sürükleniyor?

Uluslar derneğinin "Beyaz kadın ticareti„ ile mücadele şubesinde Fransız delegesi ve Fransadaki "Düşmüş küçük kızlara yardım derneği„ Başkanı Madam A. dö Sent Krua "Beyaz kadın ticareti„ hakkında fransızca Lö Mua mecmuasında mühim bir makale yazmıştır. Naklediyoruz:

Eski kurunlarda esir tıcareti yapılırdı, daha sonraları zenciler alınıb satılmağa başlandı. Beyaz kadın ticareti ise bu türlü alışverişin modern şeklidir. Başkalarının düşkünlüğünden, sefaletinden istifade etmek, bazı kimselerce, en kolay para kazanma vasıtası olarak telakki edilmektedir.

Kırk beş yıldanberi bu gibi meselelerle alâkadar olduğum için, resmî idarelerle suç ortaklığı yaparak değilse bile, onların müsamahasından istifade ederek başkalarına fuhuş yaptırıb büyük servetler kazanan adamlar gördüm.

Bundan otuz yıl kadar önce Kaliforniyada kadın ticareti yapan bir sendika ile meşgul olmuştum. Bu sendikanın 38 milyon dolarlık bir sermayesi vardı. San Fransiskodan savuşan başka bir sendika Arjantinde yerleşmişti. Bu sendika kapandığı zaman sermayesi 200 milyon frankı.

Fuhuş nedir? Teorik bakımdan bir fahişe, para mukabilinde karşısına çıkan ilk erkeğe kendisini veren kadın demektir. Fakat ben kendi hesabıma, hukukî bakımdan bu tarifin doğru olduğunu kabul etmekle beraber, lüks elde etmek veya marazî bir isteği gidermek için vücudunu para gibi kullanan her kadının fahişe telâkki edilebileceği düşüncesindeyim. Bununla beraber, meseleyi yalnız kanunî çerçeve için de gözden geçirelim.

Fahişelerin çoğu işçi sınıfından çıkar ve bunda babaların, annelerin büyük bir mesuliyeti vardır. Son yaptığımız statistiklerde, yüz vaka üzerinde altmış beş vakada çocuklarının düşmelerine ebeveynin sebeb olduklarını gördük. Hattâ ebeveyni tarafından satılıb sonradan derneğimize getirilen yedi buçuk yaşında bir kız çocuğuna da rastladım. Bu acıklı hali ya ahlak duygusunun noksanlığına, yahud da ebeveynin, çocuklarını tahsil ettirmek ve terbiye etmek bakımından gösterdikleri ihmale atfetmelidir.

Bir yıl içinde derneğimize getirilen genç kızlardan yüzde 12 sinin okul şehadetnamesi olduğunu, yüzde 14 ünün hiç okumak yazmak bilmediğini ve geri kalanın da biraz yazı bildiğini gördük.

İyi aileden olub da düşerek her hangi bir sebeb yüzünden fahişelik eden kızlar pek azdır. Bununla beraber böyle birkaç tanesine rasgeldim. Vaziyetleri karakteristik olduğu için bunlar hakkında birkaç söz söylemek isterim.

Bunlardan, babası zengin sanayicilerden olan bir tanesi, yazı geçirmek üzere gittiği şehirde, oralara manevra yapmak üzere gelen bir zabitle tanışmıştı. Bu zabit kızı baştan çıkardıktan sonra terketti. Kızcağız bedbeht ve umudsuz bir halde ebeveynini bırakarak Parise geldi. Birkaç gün sokaklarda dolaştıktan ve yanında bulunan az miktarda parayı harcadıktan sonra, umumî bir bahçede bir kanapeye oturarak ağlamağa başladı. Onun bu halini gören bir kadın kendisine acıyarak kızcağızı odasına götürdü. Orada üç gün kaldıktan sonra, kızla kendisine raslıyan kadın bir müzik hole devama başladılar. Kızcağız orada rastgeldiği, iyi mevki sahibi bir gençle tanıştı; seviştiler.

Acıklı mazisini unutmak istiyen genç kız bana gelerek halini anlattı. Onu ticarethanelerden birin yerleştirdim. Birkaç ay sonra da tanıştığı gençle evlenerek büsbütün düşmektn kurtuldu.

Başka bir sefer de, gene iyi aileden olub bir adam tarafından iki küçük çocuğuyla beraber terkedilen bir genç kız beni ziyaret etti. Londrada bir iş bulmağa çalışmış olan bu kız derin bir sefalete düşerek Fransaya dönmüş, Kartiye Lâtene yerleşerek çocuklarını geçindirmek için fuhşa başlamıştı. Tahsili iyi idi. Ona hastabakıcılık öğrettirerek bir hastaneye yerleştirdim.

Bu iki misal de iyi tahsil görmüş kızların imkân bulunca ötekilere göre daha kolay kalkınabildiklerini gösterir.

Derneğimizde yaptığım tetkiklere göre, umumiyetle yerleşmiş bir düşünce hilâfına olarak, işsizlik genç kızların düşüşlerinde büyük bir rol oynamamaktadır. Çalışmasını bilen bir kadın kolay kolay fuhuş yapamıyor. Kazaen yapsa bile hemen uslanıyor ve imkân bulunca işine dönüyor.

Uluslararası kadın ticaretine gelince, bundan otuz yıl önce cenub Amerikasına satılan kızların yüzde yetmiş beşi orta Avrupadan toplanan yahudi kızları idi. Kızların ebeveynine para verilerek kendilerine iş bulunacağı vadiyle bunlar uzak ülkelere götürülüyordu. Yahud da bu işi yapan adamlar kızlarla yalancı bir nikâh yaptırıveriyorlardı. Başka başka yerlerde on genç kızla evlenmiş adamlar olduğunu biliyorum. Kocaları bunları yola çıkararak kendileri sonra geleceklerini söylüyorlar, kızlar Amerikaya varınca kendilerini kocadan başka bir şeyin beklediğini anlıyorlardı.

Hahamlar ve çok kuvvetli yahudi birlikleri bu ticaretle çarpışmakta olduklarından şimdi bu türlü işlere raslanmamaktadır.

Gene kökleşmiş bir kanaatin aksine olarak beyaz kadın ticareti, daha ziyade, işlerin iyi gittiği yıllarda yapılır. Nitekim Uluslar Derneğine verdiğim raporda, son yıllardaki ökonomik durumun kötülüğü dolayısiyle beyaz kadın ticaretinin azaldığını isbat ettim.

Savaşın da ahlak düşüklüğüne çok tesiri olmuştur. Kocası cephede olan ve geçinmek için tarlada veya fabrikada çalışmak mecburiyetinde kalan kadın, çocuklarına iyice nezaret edememiş, bu ihmal de bugünkü ahlak düşkünlüğünü doğurmuştur.

Bu hallerin önüne geçmek için birçok şeyleri tadil etmek ve gençliği daha iyi korumak gerektir.

Fransadaki hürriyeti şahsiye kanunu dolayısiyle, küçük yaştaki fahişeleri uslandırmağa uğraşan kurumlar büyük güçlüklerle karşılaşmaktadırlar. Bu gibilerin, ebeveyninin yanına dönmemeleri gereken, birçok analar, babalar çocuklarını geri almaktadırlar. Halbuki böyle kızların üç dört günde uslanmaları imkânsızdır. Kendilerini terbiye etmek, onlara bir iş öğretmek gerektir. Çok defalar, ebeveynine iade edilen kızlar, hattâ bazan onların müsaadesiyle yeniden fuhşa dönmek imkânını bulmaktadırlar.

Fuhşun önüne geçmek için, kadınların veya erkeklerin gelene, gidene takılması suç addedilerek şiddetle cezalandırmalıdır. Klavuzlar, umumî ev sahibleri ve kadınlara fuhuş yaptırarak onların kazanciyle geçinenler için de ayni surette hareket olunmalıdır. Hattâ daha ileri giderek diyeceğim ki, fuhuş ortadan kalkmadıkça beyaz kadın ticaretinin de önüne geçilemiyecektir. Çünkü bunların ikisi de birbirine bağlıdır. Bütün uluslarda yapılan tahkikat, sözlerimin doğruluğunu isbat etmiştir.

Diğer taraftan da soysal bakımdan tedbirler alınmalı, tahsil müddetini on dört yaşına kadar uzatmalı, çocukların okula muntazaman devamlarını nazaret etmeli ve meslek okullariyle gençliği koruma kurumları açmalıdır.

Çok gezen çok bilir

Seyahat notları

Derisi yüzüldüğü halde sağ kalan ayı !

İhtiyar bir Amerikalı idi, zengin'i.. Bir tek merakı vardı:

Avcı'ık.....

Kendisiyle vapurda tanıştık. Avrupaya dönüyordum.. Benim Türk olduğumu öğrenince:

— Ya... dedi, Türkiyeye hiç gitme'im.. Orada da avlanacak hayvanlar var mı?.

— Var..

— Meselâ neler?.

Doğrusunu söy'emek lâzım gelirse pek iyi bilmiyordum.. Maamafih şuradan buradan duyduklarımı anlattım.. Bunlar dostları-mın gidip vurduk'arı ördek, bıldırcın, tilki, tavşan, yaban kazı gibi adlara aiddi.

Amerikalı dudaklarını büktü:

— Bunlar, dedi, ehemmiyetsiz şeyler... Sizin memlekette yırtıcı hayvanlar varmı ?.

Bir düşün'üm.. Aslan, kap'an olduğunu hatırlamıyordum.. Amma, yaban domuzu ve ayı olduğunu biliyordum.. Bunları da Fenerbahçeli Saidin hatıra'arından o-kumuş, öğrenmiştim. Ayı hikâyeler'ni de, her sene (Sonposta) nın falan yerde falan kişi bir ayi ile boğuşmuş diye en azdan iki kere tekrarladığı havadislerden hatırlamıştım.

Amerikalı dostum bana bir suel sordu:

— Bun'ar memleketinizin ne taraflarında bulunur. Bildiğiniz maceralar var mı?.

Acz'mi tamamen itiraf ettim ve mu'abereye girmesi için Fenerli Sa'd'e Aka Gündüzün adreslerini

vererek işin içinden sıyrıldım.. Amerikalı, adreslerini defterine not ett'kten sonra:

—Öyle ise, dedi, ben size başımdan geçen ayı hikâyelerini anlatayım da dinleyin!..

Ve anla'tı:

— Bir gün Amerikada Grizli den'len bir cins ayı avına gitmiştim. Dağlı arazide yürüyordum. Bin iki yüz me're kadar yükseldikten sonra, dört kadem mürabbaı genişlikte küçük bir düzlüğe rast geldim. Tam oraya ayak basacağım saniyede kocaman bir ayı başını kaldırmasın mı? Hemen tüfeğimi omuzlayıp ateş ettim ... Boş düştü ve kayboldu.. Derin bir nefes alarak hayvanın postunu yüzmek üzere elimi belime attım. Bıçağımı aradım.. Başımı kaldırdığım zaman ne göreyim. Karşımda tekrar ayının koca kafası! Grizli den'len ayıların pek diri canlı oldukları malûmunuzdur ... Tekrar tüfeğimi omuzlayıp bir daha ateş ett'm. Artık bu sefer ayı vuru'muştu.. Ve kaya'arın arkasına düşmüş olacaktı.. Çünkü arka ayaklarının arkasına kalkarak sırt üstü düşüp kayboldu'unu gördüm.. Fakat akabinde tekrar doğrulup gene koca kafasını kaldırmasın mı?.

Bu kadar anî olmuştu ki tüfeğimi omuzumdan bile indirmeğe vakit bulamamıştım. Bir daha ateş ettim. Ayı gene yuvarlandı.. Fırsattan istifade ederek hemen tüfeğimi do'durdum ve bek'edim. Artık bu sefer muhakkak ölmüştü, zira beş dakika kadar beklememe rağmen artık hiç bir kıpırdanma eseri yoktu.. Binbir ihtiyat-'a düzlüğe çıkıp ilerledim, ayının düştüğü tarafa yürüdüm. Bir kayayı dönünce bir de ne göreyim' Üç ayı üstüste yığılmış ve üçü de beyinlerinden vurularak ölmüş ... Meğer benim bir tek ayı diye atmağım kurşunlar ayrı ayrı ayı'arın başlarına isabet etmiş ve bu üç ayı'an mürekkeb bir aile imiş. Ne dersiniz?.

Kahkahalarımı zap'edem'yordum. Amerikalı dostum da gülüyordu.

— Gülmeyiniz, dedi, size daha garibini anlataacağım.. Bu bir şey değil. Kanadada Rocöz dağların-da av'anıyordum. Yanımda bir kırmızı derili vardı. Bir gölde sandalda idik. Sahil'de muazzam bir ayı gördük.. Hem ben, hem kırmızı derili silâhlarımızı omuzladık ve ateş ettik. Ayı devrildi .. Ve sırt üstü düştü.. Hemen sahile yanaşarak bıçaklarımızı çıkardık ve ayının postunu yüzdük.. Arkadaşım kırmızı derili bu işte o kadar usta idi ki, çabucacık ayıyı soymuştuk. Daha hayvanın üzerinde duman tüterken sandala bindik.. İki kürek atmamıştık ki dünyanın en garib ve ayni zamanda en korkunc manzarasiyle karşılaştık.

Öldü zannettiğimiz ayı meğer ölmemiş.. Ancak kurşunaların tesiriyle, nasıl ameliyat olacak bir hasta kloröform ile bayıltılırsa sersemlemiş, ve biz derisini yüzdükten sonra ayılmış.. Ayı acı acı bağırarak sandalın peşinden suya atlamıştı. Var kuvveti bileklerimize vererek küreklere yapıştık .. Eğer ayı sandala yetişse muhakkak devirir ve bizi boğardı.. Bereket vers'n, buzlu su, postu yüzülmüş ayının vücudunu dondurmuştu, ayı, bağıra bağıra geriye döndü karaya çıktı.

Biz uzaklaşırken onun bağırtılarını duyuyorduk ve itiraf edeyim ki, derisi yüzülmüş ayının bu can çekişme bağırmaları bir kaç gece kulaklarımdan gitmedi.. Ve ne ya'an söyliyeyim, ayıya acıdım. Müthiş bir hikâye değil mi?

— Hakikaten müthiş..

İhtiyar avcı bana bir cıgara uzattı. Yaktık.. Birer nefes çekmemiştik ki kampana çaldı ... Yemek vakti gelmişti. Kalktık.. Salona yürüdük.. Yemek listesini e'ime alınca ilk gözüme çarpan şey "Av e'leri,, oldu. Doğrusu iştiham kapanmıştı.

YOLCU

Yılda 1800 liralık çorap giyen kadın!

Bir sinema yıldızının tuvalet masrafı nedir?

Londra Muhabirimiz yazıyor :

Sinema yıldızına kâtip olmak meselesi çöze aldırılmıyacak kadar zor iş erdendir. İçinizde sözlerime inanmıyacak varsa, bu yazılarımı okuyuversin!..

Londraya koca nuharriri Mister Saunders'le birlikte gelmiş olan, hepinizin tanıdığı Fay Wrayle görüşmeğe gitmiştim.. Söz arasında:

— Size kâtibe olabilecek bir kadında ne gibi şahadetname ve tavsiyeler arıyorsunuz? Demek istiyorum ki sabahları erken kalkmadığından dolayı koğulmıyacak, devamlı bir kâtibe?..

Cici yıldız hiç düşünmeden, şakarak sesiyle cevab verdi:

— Ara sıra olan fırtınalarda kafası kızışmıyacak ve serince düşünebilecek bir kızcağız bana yeter... İş'erin kötü gittiği günlerde de aldırış etmiyecek tabiatta olmalıdır ha!.. Anlıyorsunuz ya: Mesele kuvvetli sinirli olmakta ... Bir film yıldızının kâtibesini üzecek pek çok işler vardır. Fakat bu kız üzüntüsünü hiç göstermiyecek, serin kanlı ve diplomat olacaktır.

İstenilen şartlar pek de olmıyacak işler değildi.. Dedim ki:

— Kolay... Kadın olsaydım hemen istidamı verirdim!..

Sözlerim Fay Wray'ı kandıramamıştı:

— Yooo.. Pek düşündüğünüz kadar kolay değil!.. Kâtiplikten başka bir de benim telefon muhaberatımı idare edecek; herkese çok nazik ve tatlı davranacak; göremiyeceğim zevata karşı ince bir diplomasi gösterecek; ben stüdyoda çalışırken ziyaretçilere karşı kale kapılarını çok sıkı tutacak!..

Sinema yıdızı Fay Vray bir filmde

— Hepsi bu kadar mı?.

— Bilmem ki.. Ben sabahları saat altıda kalkar ve stüdyodan geceleri dokuzda dönerim.. Kâtibemin vazifesi her sabah vaktinde kalkmama ve stüdyoya gitmeme dikkat etmektir. O otomobilimi ve kahvaltımı ısmarlar.. Benimle birlikte sahneye gelir ve elbiselerin her resim çekişinde düzgün durmasına bakar.

Fay Wray yirmi altı yaşındadır. Londrada doğmuş sarışın bir güzeldir. Gündüzün ve gecenin hemen bütün saatlerinde çalışmaktadır. Genc kızların sinema yıldızlığına hiç bir vakit üzenmemelerini söyledi..

— Bir yıldızın süvare elbisesi kaça maloluyor?.

— Aşağı yukarı kırk İngiliz lirasına.. (Bizim paramızla 250 lira)..

— Peki bu güzel çiçeklere ne veriyorsunuz?.

— Haftada 3 İngiliz lirası (19 Türk lirası)..

— Berbere?.

— Kendi aylıklı berber'm var.. Yabancı berberlere saçlarımı el-'etmem!..

Bu yıldızın bütün masraflarını tesbit edebildim.. Londrada oturduğu otele haftada 100 İngiliz lirası veriyor; senede 5000 İngiliz lirası e'e.Kullandığı Patu levantasının şişesi 3 İngiliz lirasınadır. Senede yalnız'evan'a masrafı 40 İngiliz tutuyor. Ayak kabısın bir çiftini Holivud'da 6 İngiliz lirasına yaptırıyordu. Senede 30 çift kullandığına göre 180 İngiliz lirası harcamaktadır. İpek çorab, en sevdiği şeydir. Bunların beherine bizim paramızla 750 kuruş vermekte ve herdefasında en az bir düzüne satın almaktadır.

Şehir tiyatrosunun bütçesi ve masrafları

Şehir Tiyatrosunun 935 bütçesi yekûnü 153886 lira olarak kabul edilmiştir. Operet Talim heyetine 3360, san'atkârlara 87980, sahne müstahdemlerine 13380, muvakkat müstahdemlere 18626 lira verilecektir.

Fransız tiyatrosu binası kira ücreti faslına 8000, ısıtma ve aydınlatma için 6000, reklâma 2000, gardirop, aksesüvar, dekor ve sahne masrafı faslına 8000, sigorta ya 3700 lira konmuştur. Varidatın 90 bin lirasının operetten temin edilmesine rağmen belediye 935 senesinde Şehir Tiyatrosuna 52886 lira yardımda bulunacaktır.

—o—

Mezbahada kesilen keçi ve manda etleri

Şubat ayında İstanbul hayvan borsasında 19836 karaman, 9920 dağlıç, 2113 kıvırcık, 16241 kuzu, 1396 öküz, 240 manda satılmıştır.

Ayni ay zarfında mezbahada 19702 karaman, 3389 dağlıç, 2138 kıvırcık, 975 keçi, 17387 kuzu, 1707 öküz, 60 inek, 286 manda, 177 dana, 156 malak kesilmiştir. İkinci Kânunda kesilen kuzu 4792 olduğuna göre, Şubat ta 12575 aded fazla kuzu kesilmiştir.

—o—

Şehir meclisi yarın toplanıyor

Şehir Meclisi yarın saat on dörtte toplanarak Belediyenin 935 bütçesini görüşmekte devam edecektir. Meclis çarşamba günü Şubat devresinin son toplantısını yapacaktır.

—o—

Itfaiye memurlarına ikramiye

Yangınlarda yararlıkları görülen itfaiye memurlarına ikramiye verilmesi bir kaç senedenberi düşünülüyordu. Böyle bir ikramiyenin verilmesi lüzumlu görüldüğünden itfaiye bütçesine bu sene iki bin lira tahsisat konmuştur.

—o—

Yangına karşı

Tepebaşındaki Şehir tiyatrosu da dahil olmak üzere İstanbulda mevcut bütün tiyatroların yangına karşı alacakları tedbiri taşıyan talimatnamenin tatbiki malî imkânsızlıklar yüzünden bir müddet geri bırakılmıştı.

Belediye fen heyeti tiyatrolarda derhal alınması icap eden ihtiyatî tedbirleri gösteren muvakkat bir ta'imatname hazırlamaktadır.

Buna göre, sahnede çıkacak yangını söndürmek için sahnenin arka tarafından bir yangın musluğu ile hortum bulunacak, artistlerin sür'atle çıkabilmelerini teminen arka tarafta bir çıkış kapısı yapılacak, gerek sahnede ve gerek soyunma yerlerinde açık ateş bulundurulmiyacaktır.

Tiyatro binalarının döşemelerinde aralıklar bulunmiyacak, ve olanlar da saç levhalarla kapatılacaktır. Çıkış kapıları da oyun esnasında sürgülü ve kilitli bulunmıyacaktır.

Sahne aralıklarında da fazla dekor saklanmıyacaktır.

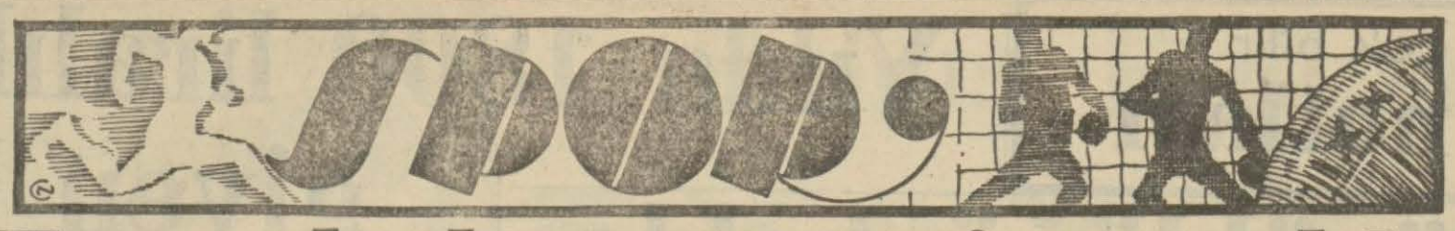

Fenerbahçe şampiyon oldu

Sarılâcivertliler Galatasarayı 1 - 0 yendiler..

Maç gene dört devre oynandı, gol son dakikalarda oldu

Fenerbahçe nihayet şampiyon oldu...

Üç hafta arka arkaya oynandıktan sonra, cuma günü son Galatasaray — Fener maçı da beraberlikle bitmesine ramak kalmışken, uzatılan oyunun, üçüncü devresinin, yani 105 inci dakikasının son saniyesinde Niyazinin attığı tek bir gol.. Senenin şampiyonunu belli etti.

Ertesi günkü oyun, havanın berbatlığı, rüzgârın şiddetti, ve belki de oyuncuların ayni maçı üstüste oynamaktan duydukları kanıksama yüzünden bu sefer bize hakikaten tatsız tuzsuz bir Galatasaray — Fener maçı seyrettirdi. Tam bir beraberlikle oynayan takımlardan birisinin ertesi gün de işin içinden galibiyetle çıkamıyacağı fikri, oyunun 20 nci dakikasında beklenilmiyen gol atılıncıya kadar herkesin kafasına yerleşmişti..

Hele oyunun tabiî müddeti. yani iki devre ve 30 dakikası oynanıp beraberlikle bittikten sonra...

Fakat, gayri tabiî şerait altında uzatılan ve şaşılacak gayri tabiî 12 dakikalık bir inkita! Geriye kalan oyunun 15 dakikalık üçüncü devresi, bu maçın da, umulmıyan bir netice ile bitmesini hazırlamış oldu.

* * *

Tafsilâtı uzun uzun vermeğe değmiyecek kadar uyuşuk geçen oyunda, aldığımız notların esaslı kısımları şöyle hülâsa edilebilir:

ilk devre

"İlk devrede rüzgârı lehine alan Galatasaray, Fenerin vakit geçirmek istiyen durgunlaşmış olan oyunundan büyük bir enerji sarfederek, mutlak bir şey yapmağa çalışmalı idi...

Mütemadiyen beceriksizlik eden merkez muhacim, daha evvel sağ açığa atılarak, ortaya iş görebilecek birisi geçmeliydi.

Fener bu devre fena oynadı, bereket rakibi bundan istifade edemedi.

Galatasarayın haf hattı, mütemadiyen muhacimlerin, çok yanıbaşına sokularak oyunu bozmamalı idiler...

Bu devre, kuvvetinden emin görünen ve bu yüzden mütemadiyen hesapsız oynıyan Galatasaray, bu akılsızlığı yüzünden, ancak fevkalâde bir oyun oynıyan Lûtfinin sayesinde, kurtulan, bir kaç mühim tehlike bile geçirdi.

ikinci devre

İkinci devrenin en mühim hâdisesi, Fenerin (5) nci dakikada kaçırdığı ve Avninin kurtardığı bir gol oldu.

Oyun uzun müddet iki tarafın neticesiz hücumlarile geçti. Rüzgârı lehine alan Fener daha hâkim oynuyordu.

Bu devre Galatasarayın gol olmıya ramak kalmış mühim bir avantajı kesildi.

Fener, netice vermese bile, rüzgâra göre iyi bir sistem kullandı. Galatasaray ise rüzgâr aleyhinde olmasına rağmen daha açık bir oyun oynamalı idi.

Uzatılan devre

Fenerin kaptanı tarafından tahkir edildiğini söyliyen yan hakem maçı terketmişti.

Maç uzatıldıktan 2 dakika sonra, kenardan yapılan bazı itirazlrın neticesinde hakem Şazi oyunu durdurdu. Ve 12 dakikalık bir inkitadan sonra, maç tekrar eski vaziyette ve durdurulduğu gibi tek yan hakemle başladı.

Biz bu lüzumsuz inkıtaa hayret ettik.

Gol

Tam üçüncü devre biterken Galatasarayın Feneri sıkıştırdığı bir anda, top birden Niyaziye geçti, Niyazi büyük bir süratle Galatasaray kalesine indi. Ve Avninin biraz ileri çıkmasından istifade ederek 18 pas çizgisi üzerinden attığı güzel bir vole şütle senenin şampiyonunu tayin etmiş oldu...

Ve bir kaç saniye sonra da devre bitti.

Son on beş dakika, akılları başlarına gelmiş olan Galatasaraylılar, mağlûbiyetten kurtulmak için büyük bir gayret ve enerji ile çalıştılar. Fakat iş işten geçmişti. Bir şey yapamadılar. Galatasaray, bu devre, (2) saat bozgunluktan sonra gösterdiği oyunun, ilk devre yarısını göstermiş olsaydı, maç belki de bambaşka bir netice ile bitebilirdi..

* * *

Yazımızın başında yazdığımız satırlarla, Fenerbahçenin beklenmiyen bir şampiyonluk kazandığını işaret etmek aklımızdan bile geçmediği şüphesizdir.

Çünkü Fener, belki bu son maçta galebeyi tam mânasile hak etmiş sayılmıyabilir. Fakat muhakkak olan bir hakikat vardır ki, o da Fenerin; bir sene zarfında oynadığı oyun, gösterdiği varlıkla, 935 şampiyonluğuna en fazla hak kazanmış bir takım oluşudur.

Belki, gayri tabiî bir şerait altında ve berabere bir oyun oynadıktan sonra, oyunun uzatılmış bir kısmında yediği tek bir golle, şampiyonluğu kaybeden Galatasaraya yazık olmuştur. Fakat buna rağmen, bir senede 5 — 6 en iyi oyuncusunu kaybettikten ve bir çok engellere karşı koyduktan sonra, kendine has bir enerji sarfederek, şampiyonluk yolunda, bu gün şampiyon olan takımla ayni puvanı kazanarak, çok zorlu bir boy ölçüşmüş olan İstanbul ikincisi Galatasaray, şampiyona ortak bir şeref kazanmış bulunduğu için sevinmelidir..

Bir sene, en kuvvetli bir takım olarak sahalarda gördüğümüz Fenerbahçe şampiyonluğu kaybetmiş olsaydı, hakikaten yazık olacaktı..

Sözün kısası, Fenerin şampiyon olmasile hak yerini bulmuş oldu. Yalnız gönül isterdi ki, şampiyonluğu tayin eden son oyun ve galebe, insanı daha tatmin eder bir şekilde olsun!..

İzzet Muhiddin APAK

Terfi maçı

Birinci küme sonuncusu Süleymaniye ile, ikinci küme şampiyonu Anadolu arasında yapılacak terfi müsabakasının tarihi 29 Mart Cuma olarak tesbit edilmiştir.

POLİSTE

Bir çocuk bulunda

Dün gece Yenicami kemeri altına bırakılmış on beş günlük bir erkek çocuk bulunmuştur. Günaydın ismi konulan çocuk Darülâcezeye gönderilmiştir.

Kuyuya düştü

Tophanede Karabaş mahallesinde oturan amele Osmanın altı yaşındaki çocuğu, Fahrinin bahçesindeki kuyuya düşmüşse de kurtarılmıştır.

Kavga etmişler

Dunyanyolunda köfteci Ahmedin dükkânında çırak Salih oğlu Hasan ile şoför Halit kavga etmişler, Halit bıçakla Hasanı sağ kolundan yaralamıştır.

Parmakları keSildi

Şişli — Tünel seferini yapan 169 numaralı tramvayın romorkuna atlamak istiyen Petro oğlu Aleko düşmüş, sol ayağı tekerlik altında kalarak üç parmağı kesilmiştir.

Elini kaptırdı

Kibrit fabrikasında kutu parçalarını kesmeye mahsus makinede çalışan amele Süreyya dikkatsizlikle sağ elini makineye kaptırmış, iki parmağı kesilmiştir.

Kumar oynarken

Küçükpazarda İpçiler caddesinde yüzükle kumar oynıyarak para dolandıran Ekrem cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Millî takım seçmek için..

Dün yapılan maçta İstanbul namzetleri Ankaralıları 4 - 2 yendiler

Bugün karışık bir maç daha var..

Dün Kadıköyünde, İstanbul ve Ankaradan seçilen Millî Takım namzetleri bir maç yapmışlar ve İstanbul namzetleri, Ankaralıları 4 — 2 yenmişlerdir.

İstanbul takımı, yorgun olan Galatasaray ve Fenerli namzetlerden mahrum olarak sahaya şu şekilde çıkmıştı.

Mhmut (Ankaralı) Faruk Sabih (Feyzi) (Hasan), Yaşar, Lûtfü, Feyzi (İsmail) Muhteşem, Salâhattin, Rasih, Şeref, Rebiî (Ali).

Kerre içindeki isimler sonradan değişen oyunculara aittir.

Ankara takımı da şöyle teşkil edilmiştir.

Cahit, Ali Rıza, Bekir, Bilâl, Semih, Ahmet, İhsan, Sedat, Ali Rıza, Salâhattin, Selim.

İlk golü 5 nci dakikada Ankara atmış ve ilk devre 1 — 0 Ankaranın galebesile bitmiştir.

İkinci devrede İstanbul takımı yediği bir gole mukabil 4 gol atarak neticeyi 4 — 2 kazanmıştır.

Dün ilk devre İstanbul namzetleri —bir kaç kişi müstesna— çok fena oynamış, ikinci devrede de büyük bir şey yapamamışlardır.

Ankaralılarda da fert itibarile yüksek oyunçular göze çarpmakla beraber, takım çok canlı bir oyun oynamıştır.

Maç ve oyuncular hakkındaki asıl fikirlerimizi, bugün ayni saha da, karışık iki takım halinde tekrar bir ekzersiz yapacak olan namzetlerin oyununu seyrettikten sonra yazmayı tercih ettiğimizden, şimdilik fazla bir şey yazmıyoruz.

İ. M. A.

Kan kralı

"Kan Kralı,, İsmail Hakkı dün gene matbaamıza geldi. Herkesin bayramını kutluladığını söyledi ve bunun gazeteye yazılmamını tenbih ettikten sonra geçen gün 150 küsur defa olarak gene bir akrabasına kan verdiğini bildirdi.

Kan kralı her kan verişinde gazetelere uğrıyarak bu hizmetini haber verir ve bir hastayı ölümden kurtarmış olduğunun yazılmasını ister. Bu seferki gelişinde de kendi akrabasından bir lohusaya 150 gram kan vererek onu ölümden kurtarmıştır. Bunu haber verdi, hastanın kendisine teşekkür ettiğini, doktorların kendisini tebrik ettiklerini bildirdi. Arzusunu yerine getiriyoruz.

Darülâcezeye yapılacak yardımlar

Şehir Meclisince ismi "Düşkünler evi,, ne çevrilen Darülâcezenin 935 varidat ve masrafı 173.795 olarak kabul olunmuştur. Varidatın yedi bin lirası Şirketi Hayriyeden, on dört bin lirası Akaydan, yüz on bin lirası da sinema ve tiyatrolardan temin edilecektir. Belediye ise 27590 lira yardımda bulunacaktır.

Meşhur hokkabazlar

Hokkabazlıkla milyoner olan adamın hayatı

İngiliz parlementosunda hokkabazlık tecrübesi!

Hokkabaz Karl Hertz

"Kaybolan kuş kafesi„ hüneri nasıl gösteriliyordu?

Hokkabazların hünerleri daima merak uyandırmıştır. Bu yazıda meşhur bazı hokkabazların meraklı hayatı anlatılıyor

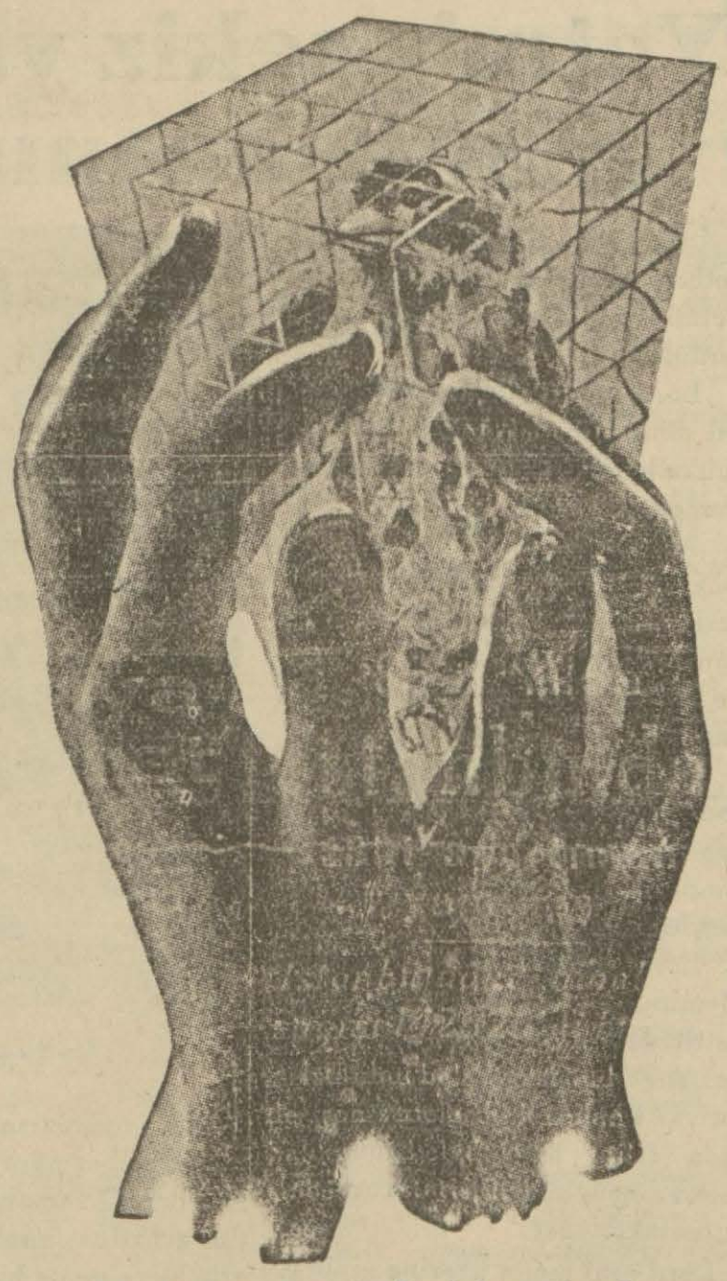

Kaybolan kuş kafesi tecrübesi

Geçen defa hokkabazlara ve onların halkı eğlendirmek suretiyle bazan büyük servetler de elde etmiş olmaları üzerine yazarken, İngiltere ve Amerika'da şöhret kazanmış Maskelinle garip tabiatlı Lâfayet'ten bahsetmiştik.

Bunlardan başka, "kaybolan kuş kafesi„ hokkabazlığını yapan bir de Karl Hertz vardı.

Karl Hertz, esas itibariyle "Kaybolan kafes„ oyununu kendi bulduğunu söylüyor idiyse de bunu bir başkasından öğrenmiş fakat ilerleterek ve daha birçok eğlence mevzuları bularak bizim paramızla aşağı yukarı iki milyon liraya yakın kazanç elde etmişti.

Hertz programına sinema da eklemişti. Ve hokkabazlıklarla birlikte film gösteren ilk oyuncu olmuştu.

Bazı yerlerde tiyatro binası bulamaz, fakat oraya bir tane derme çatma kendisi yaptırır ve salaşları kurdururdu..

Bir defa Seylan adasında yerlilere yaptırıp altı hafta kullandıktan sonra tekrar yıktırdığı tiyatromsu bir binayı 20 lira gibi bir masrafla çıkarmış ve bir miktar da para kazanarak oradan ayrılmıştı.

Ancak, bu hokkabaz zekâsını çok fazla kullanmak yahud halka fazla zeki görünmek istediğinden çok usta hokkabazların yaptıkları gibi ve onların usulü üzere zorlu oyunlar vermeğe girişti ki, burada kaybediyordu.

Ayni kurnazlık görülmüyordu ve böylece gözden düşmeğe başladı...

* * *

Hertz'in gerçekten günün hâdisesi oluşu, İngiliz parlâmentosuna bir kanun lâyihası verildiği tarihten başlar.

* * *

Hokkabazlık işlerinde hayvanların kullanılmasını menedecek bir kanun lâyihası parlâmentodan geçmekteydi. Bu, daha ziyade, "kaybolan kafes„ hokkabazı Hertz'i alâkadar ediyordu. "Kaybolan kafes„ hokkabazın elinden usulsüzlükle düşürüldüğü zaman içerisindeki kanaryanın sakatlandığı, yahut büsbütün öldüğü de söyleniyordu.

Himayei hayvanat cemiyetinin bu davası pek çok gürültü uyandırmıştı.

Fakat Hertz kendini kolay kurtardı.

Kendi kafesindeki kanaryaların ölmediğini, onların emniyet içinde bulunduğunu iddia etti. Hattâ parlâmentonun hususî bir komisyonu önünde bunu isbat için kafesiyle beraber gitti. Ve içerisine ayrıca kurulmuş olan bir ağ ortasında, — kafes hokkabazın elinden düştüğü zaman — kuşun ne kadar emniyette olduğunu gösterdi..

İşte bundan sonradır ki Hertz'in ünü artık her yeri tuttu.

Karl Hertz, kafesiyle beraber kaybettiği kuşu ,sonra kolunun içinden çıkarıyordu...

Fakat kazandığı paranın büyük bir kısmını kâğıt oyunlarında yiyerek mahvolmuştur.

* * *

Gelelim Çinli İngiliz hokkabaza...

Çinli gibi görünen bu adam, aslında Skoçtu.. Hattâ yarı Skoç, yarı Amerikan...

Lâkin Çinli kıyafetdinde çalışıyordu... Kendisine bir Çinli adı koymuştu: Çung Ling Su..

Bu adamın da kusuru "çene baz„ olmayışındaydı.

İşte bu sebepten, garip bir usul ortaya koymuş, Çinli gibi davranmağa çalışmış, oynadığı zamanlarda muhitini baştan başa Çin dekorlariyle süslemişti.

Bununla beraber, bir gün Berlinde bir tiyatroda çok gülünç bir hâdise oldu..

Aslen Avrupa ve Amerikalı olan Çung Ling Su sahnede bir oyun yaparken, cüppesinin içerisinde saklı duran balık kavanozu düştü. Kırıldı... Bir hokkabazlık vasıtası olarak kullandığı balıklar, ortaya yayıldı.

Ling Su deliye dönmüştü. Kafasını duvarlara vurdu. Londraya döndü. İşte orada kendisi için gayet garip bir hâdise meydan alarak yeniden toparlanmasına sebep oldu..

Tesadüf bu ya...

Londrada bu defa Çung Ling Fu isimli bir diğer Çinli hokkabaz daha hünerler gösteriyordu. Ve garip değil mi ki bu adamı hakikî bir Çinli idi..

Skoç - Amerikan Çinli Çung Ling Su bu adama meydan okudu. Londrada hakikî Çinli artist kendisi olduğunu iddia ediyordu. Öteki Çinli hokkabaza, (ki hakikaten Çinliydi) bir "mukallittir„ dedi.

"Varsa meydana çıksın!„ gibi bir söz savurdu.

Bunun üzerine gerçekten bir Çinli olan Fu, çıkıp da "gelin, isbat edelim. Hangimiz Çinliyiz?„ gibi bir cevap verseydi, o zaman "mukallit Çinli„ harap olacaktı.

Her nedense, Çinli hokkabaz buna kulak asmamış ve muhtelif müesseselerle yapmış olduğu mukaveleleri hiç sarsmadan çalışmasına devam etmiş ve çekilmiş, gitmiştir.

Bu garip meydan okuyuş ve dolayısile yeniden mevzuu bahis oluşu Skoçyalı Çinli'ye yeniden çalışma ve hız alma zemini açmıştır.

Fakat "Yapma Çinli„ nin "marifetleri„ yalnız, kavanozu devrilen balık oyunu ve bu gibi şeylerden ibaret değildi.

"Kurşun yakalama„ gibi korkunç bir isim verilen bir oyunda, bir gün bu kurşunlardan birisi göğsüne isabet ederek öldü.

* * *

Dünya boks şampiyonu Baer evleniyor

Fakat konturatı, onun iki sene beklemesini mecburî kılıyor

San Fransiskodan Paris - Soir gazetesine yazılıyor:

Nevyork'un en şık caddesinde sabık dünya ağır siklet şampiyonu Dempsey açmış olduğu yeni lokantaya öğle yemeği için girerken, şimdiki dünya şampiyonu Max Baer'in manejeri Hofmanla karşılaştım.. Ben onu Amerikanın öte başında sanıyordum.

— Hallo, nasılsın?.

Diye karşıladı.. Onun burada olmasına şaşmıştım:

— Nevyorkta işin ne?.

— Kiraladığım bir tayyare ile Kaliforniyadan geliyordum.. Bir iki işi bitirmek için geldim. Öbür gün gideceğim.. Benimle gelmek istermisin, haydi adresini ver..

Ben Hofmanın şaka yaptığını sandım.. Fakat ertesi günü gelip kapıma dikilmişti. .

— Arabam aşağıda bekliyor.. Hazırlanman için sana üç dakika müsaade !..

Acele ile bavulumu doldurdum Yirmi dakika sonra da tayyareye binmiş ve havalanmıştık bile!..

Kaliforniyanın Sakramento şehrinde yere indik.. Maks Baer bizi meydanda bekliyordu.

— Hallo Maks.. Bak sana bir Avrupalı gazeteci getiriyorum .. Paris - Soir muhabiri..

Bunun üzerine Maks Baer:

— Eğer benimle bir mülâkat yapmak için gelmişseniz, beyhude zahmet etmiş oldunuz.. Suallerinize cevap veremiyeceğim, projelerime dair bir teksöz söyleyemiyeceğim.. Dedi..

— Ben öyle bir maksatla gelmedim. Evleneceğinizi işitmiştim de...

— Ha doğru! Fakat hemen düğünümüzü yapacak değilim. Nevyorkun büyük sosyetesine mensup genç bir kıza nişanlıyım.. Ancak Hofmanla olan kontratım 1937 yılından evvel evlenmeme mânidir.

Siz Avrupa gazetecileri bizde olup bitenlere dair büsbütün yanlış bir fikir ediniyorsunuz ve Amerika neşriyatının tesiri altında kalıyorsunuz. Evet iyi bir boksör olduğum meselesi hiç şüphe götürmez! Ancak daha bir çok şeyler öğrenmek mecburiyetindeyim... Sözde ben gazeteciler tam yedi sene dünya şampiyonu kalmak istediğimi söylemişim. Bunu yazdılar. Ne bulalaca bir tekir! Bir iki sene sonra ringte karşınıza çıkacak bir adamı şimdiden nasıl kestirebilirsiniz? Şurasını büyük bir teessürle söyliyeyim ki ortalıkta iyi boksör kalmamıştır!..

— Ayni gecede birbirlerinden iki boksörle döğüşmeği istemişsiniz öyle mi? Gazeteler böyle yazmışlardı.

— Evet, hem bu fikrimde gayet ciddi idim. Fakat organizatörler kabul etmediler.

— Diyorlar ki siz sefahati çok seviyor ve sabahlara kadar güzel kızlarla balolarda, barlarda eğleniyormuşsunuz öyle mi?.

— İnanmayın! Bunların hepsi organizatörlerin ilânat ve neşriyat acenteleri tarafından icat edilmektedir. Okuyucularınıza bunu bildiriniz.. Ne yazık ki sizden şimdi. ayrılmak mecburiyetindeyim.. Hofmanla birlikte avukata gideceğim. Eski menejerim bütün dövüşlerimden bir hisse isteyerek mahkemeye müracaat etmiş, bir şey kazanacağı yok ya.. Beni uğraştıracak işte!..

Epey malûmat almıştım.. Buralar'a yapacak başka işim de olmadığından Nevyorka ilk hareket eden tayyare ile geriye uçtum.

Şimdi Nevyorktan size bu telgrafı çekiyorum..

Dünyanın, ağır siklette eski boks şampiyonu Jak Dempsey Nevyorkta bir lokanta açmıştır. Bu lokantaya en ziyade spor meraklıları rağbet etmekteymişler.. Resimde Dempsey, karısının yanında bir eti parçalarken görülüyor.

Hayvanlarda ahlâk!

Nüve halinde de olsa, hayvanların iyiyi fenadan ayırmaması vardır

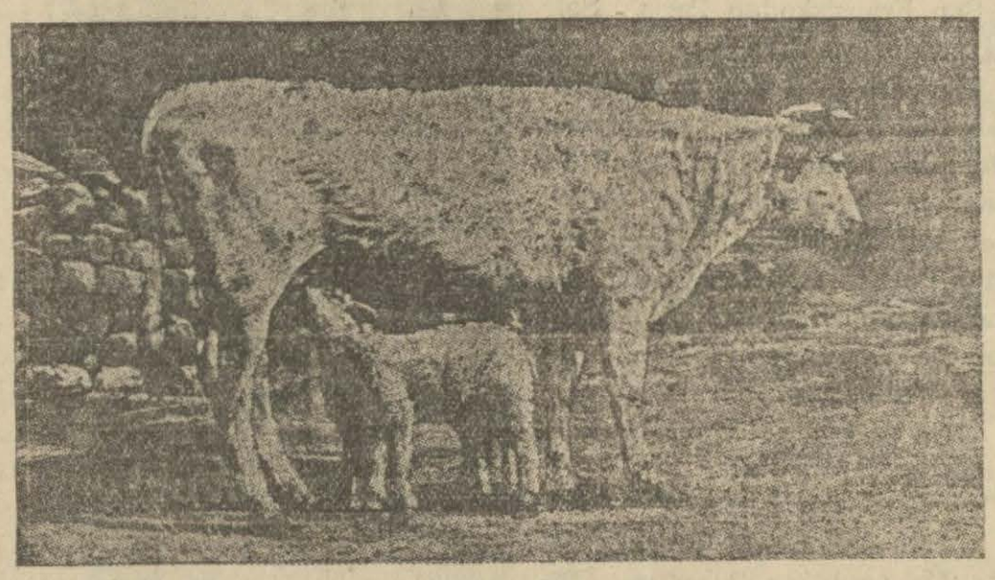

Şu tablo hayvanlar arasında birbirine yardım ve muavenetin ne canlı bir timsalidir. Bakınız anası ölen kuzuya bir inek ne tatlı süt veriyor...

Hayvanların her harekâtının mihanikî olmadığını, onlarda da insanlara yakın bir nevi zekâ bulunduğunu meşhur Fransız muharrirlerinden Lafonten hepimizin ezbere bildiği bir çok manzum masallarında izaha çalışmıştır. Fakat acaba bugün daha ileri gidilerek hyvanlarla insnları birbirine biraz daha yaklaştıran diğer bazı hislerin de onlarda bulunup bulunmadığını araştırmak kabil olamaz mı?

Şüphe yok ki insanları diğer mahlûklardan ayıran başlıca hassalardan biri insanlarda ahlâk olması ve onların iyiyi fenadan ayırabilmek meziyetine malik bulunmasıdır. İşte bu kıymetli hisse sahib olan insan, harekâtını ona göre tanzim ederek yaşamasına devam eder. Hayvanlarda da acaba ahlâk ve vazife hissi yok mudur? Bunu araştırmak herhalde faydasız değildir. İlk önce şunu söyliyelim:

Hayvanların harekâtını yakından alâka ile tetkik edece kolursak görürüz ki onlarda da bizim gibi sevgi ve muhabbet hissi vardır. Sevdikleri uğruna icab ederse hayatlarını da feda ederler. Hayvanlar âleminde nümune olarak gösterilebilecek ne derin ana şefkati ve karı koca merbutiyeti olduğunu hepimiz biliriz. Fakat bu hislere sevki tabiî diyenler bulunabileceği için biz aşağıda öyle vak'alardan bahsedeceğiz ki keyfiyeti basit bir görüşle tefsir etmek istiyenler bu vak'alar karşısında düşüneceklerdir.

Meselâ meşhur naturalist Romanes'in köpeğine müteallik çok dikkate değer bir vak'ayı anlatalım. Bu köpek hayatında bir defa hırsızlık etmiştir. Bakınız nasıl? Karnının son derece acıktığı bir gün yemek masasının üzerinden bir pirzola kaparak kanapenin altına kaçmış. Efendisi bunu görmüş, fakat görmemezliğe gelmiş. Köpek kanapenin altında bir kaç dakika pirzola kemiği önünde durmuş ve beklemiş. İki hisle mücadele halinde olduğu görülüyormuş. Aç olan karnını mı doyursun, yoksa vazifesini mi yapsın? Yani pirzolayı tekrar yerine götürüp bırakmı mı Bu ikinci his galib gelmiş. Ve köpek kuyruğunu sallıyarak yürümüş ve pirzolayı efendisinin ayakları önüne getirmiş bırakmış. Mahcubiyetinden dönerek tekrar kanapenin altına saklanmış. Efendisinin bütün çağırışlarına ve okşayışlarına rağmen gizlendiği kanapenin altında dan uzun müddet çıkmamış. Çağırıldığı ve okşandığı zaman utancından başını çevirriyormuş.

Romanes diyor ki:

Asıl şayanı dikkat olan nokta ben köpeğimi bir defa bile olsun dövmemiştim. Binaenaleyh köpeğin bu hareketi dayak korkusundan ileri gelmiyordu.,,

İşte bu vak'a ile de pek iyi anlaşılıyor ki köpek hırsızlığın fena bir şey olduğunu anlamış ve buna teşebbüs ettiğinden dolayı da mahcub olmuştur.

Bazı hayvanlarda, kendilerinden beklenilen hizmetin üstüne çıkıldığı zaman, isyan ederler. Bostan kuyularını çeviren beygirlere dikkat ediniz. Adeta hergün ne kadar döndükler'n hesab etmişler gibi hareket ederler. Hergünkü devir mikdarını bulunca kendiliklerinden dururlar. Ve onları ne kadar çalışmaya icbar etseniz ileri gitmezler. Bu hal eskiden tramvayları çeken beygirlerde de görülürmüş. Günde kaç sefer yapmıya alışmışlar ise ondan fazlasını yapmamakta ısrar ederlermiş.

Bazı hayvanlrda merhmet, birbirlerine yardım hissi de çok ileri gitmiştir. Bunlardan da bir kaç misal gösterelim:

Fransada bir gün aslan kafesine küçücük bir köpek girer. Aslan yerinden kalkıp köpeğin üstüne doğu yürümeğe başlayınca biçare hayvancağız korkusundan tirtir titremeğe ve acı acı yalvarmağa başlar. Aslan köpeğin bu haline acır ve ona merhametle baktıktan sonra yerine döner ve yatar. Akşam yemeği dağıtıldığı zaman sahralar kralı hissesinden bir mikdar ayırarak köpeğe verir. Bir hafta sonra aralarında okadar büyük bir samimiyet ve itimat teessüs etmiş ki, köpek geceleri aslanın pençeleri arasında yatar ve uyurmuş.

Her tarafın karlarla kapanarak donduğu şiddetli bir kışda yiyecek bulmak için çırpınan serçelere, balkona asılan bir kanaryenin kendi yiyeceğinden yam dağıttığı ibretle görülmüştür.

Rıhtım kenarında birbirile boğuşan iki köpekten biri denize düşer. Bir hayli çabaladıktan sonra kuvveti kesilib batmağa başladığını gören daha bir kaç dakika evvel boğuştuğu hasmı hemen kendini denize atar ve boğulmak üzere olan arkadaşını kurtarır.

Karıncalar hakkında tetkiklerde bulunmuş olan meşhur naturalist Reaumur bu hayvanların daima yaralı arkadaşlarının imdadına koştuklrını ve onu tükrüklerile iyi etmeğe çalıştıklarını söylemek tedir. Karıncalar sefere çıkınca arkalarından srhhî imdad heyetleri de onları takib edermiş. Bu minimini hayvanlar hiç bir zaman yaralılarını ve ölülerini yolda bırakmazlarmış. Telef olan arkadaşlarını yuvalarına taşımak onlar için bir şeref borcu imiş.

İşte bütün bu vak'alar bize pek âlâ gösteriyor ki hayvanlarda şefkat, merhamet, fazilet, iyiyi fenadan ayırmak hissi ve hassaları nüve halinde dahi olsa vardır. Hemcinslerimizden bazıları için ne ibret alınacak bir ders değil mi?

S. Karsan

Dünyanın en büyük ve en yaşlı sporcusu

Yetmiş sekiz yaşında dinç ve genç kalmanın sırrı nedir?

İngilterede Kamberland'da Lorother şatosunda Lord Lonsdal yetmiş sekizinci yıl dönümünü kutlulamıştır.

Lord Lonsdal için herhangi bir yıl dönümünü kutlulamak demek mükellef bir sofra ve bol içkili bir yemek demektir.

Amerikalıların "dünyanın en büyük sportmeni,, ismini verdikleri Lord, ayni zamanda dünyanın en büyük iştihasına sahibdir ve 78 yaşında olmasına rağmen buna şaşanlara der ki:

— Her sabah kahvaltı olarak soda ile beyaz şarabı karıştırırım ve içerim. Sonra bu "ilâç,, sayesinde ne istersem ve önüme ne getirirlerse yerim.

Lord Lonsdal, İngilterede spor âleminde en tanınmış olan şahsiyettir. Hiç bir atletizm, boks, futbol, rugbi maçı, at yarışı yoktur ki ihtiyar fakat herdem taze Lord orada fahrî locada bulunmasın. Lord maçın bütün safhalarını dikkatle takib eder.

Lord eski moda üzerine giyinir. Favori denilen biçimde yandan bırakılmış sakalları, harbden evvelki biçimde fakat gayet iyi kesilmiş elbiseleri, ceketi in iliğinden eksik olmıyan çiçeği ve ağzından hiç düşmiyen püro sigarası ile eğer bir maçda hazır bulunmazsa o maç muvaffak olmuş sayılmaz, bir eksikliğ hissedilir.

Lordun püroları meşhurdur. Yanına her gidene hemen bir tane ikram eder. Kendisi ise bir püroyu iki üç santimetreden fazla içmez, atar, yenisini yakar ve der ki:

— Püronun en tatlı yeri uc taraflardır. üst tarafında ayni lezzet yoktur.

Lord, bu yaşa gelene kadar, on tondan fazla püro sarfetmiştir.

Amerikalıların Lorda taktıkları "dünyanın en büyük sportmemir, ünvanına karşılık, İngilizler ona "en son büyük asilzade,, ünvanını vermişlerdir. Filhakika Lord cömertliği ile de meşhurdur. Esasen cömertliğine serveti dayanamamıştır. Av köşkünü, çiftliğini ve yarış atlarını satmak mecburiyetinde kalmıştır. Fakat bu, 78 nci yıl dönümünde büyük bir cömertlik daha yapmasına hiç te mâni olmamıştır. Bakınız nasıl.

Lord, yıl dönümünü kutlulamağa gelen misafirlerini eğlendirmek için kadın ve erkek bir çok artistler davet etmişti. Bunlar gel-

Lord Lonsdal

diler ve oyunlarını verdiler. Fakat Lorddan beş para bile almak istemediler. O zaman Lord bütün kadın artistlere birer elmas broş ve erkeklereine de birer elmas kravat iğnesi hediye etti.

Lord için misafirperverlik mukaddes bir şeydir. Londradaki evine misafir gidenlerin hiç birisi kapısını çalmağa fırsat bulamazlar. Çünkü kapıda sıra ile nöbetçi gibi bekliyen uşaklar kapıyı daha evvel açmış bulunurlar. Bir defa, nasılsa nöbetçinin birisi kapıda bulunamamış ve Lord evine döndüğü zaman kapıyı çalmak mecburiyetinde kalmış, kapı açılıncaı Lord hayatında ilk defa olarak uşaklarını şiddetle paylamış.

Lordun hayvanlar üzerinde büyük bir tesiri vardır. Bir çok büyük ve yırtıcı köpekleri vardır. Bunlar, Lord yemek yerken etrafına dizilirler ve onun bir bakışı ile emirlerine itaat ederler. Lord her yemeğin sonunda daima kirazlı pasta yer. Pasta sofraya getirilince keser ve hangi köpeğe bakarsa o köpek gelir, ona bir parça verir, ve sıra ile hepsine dağıtır.

Atlar da Lordun tesiri altındadırlar. En azgın atlar Lordun yanında kuzu gibi olurlar. Geçenlerde bir canbazhaneye vahşi bir at getirilmişti. Kimse bir türlü binemiyordu. Canbazların atı zaptedememelerine Lordun canı sıkıldı. Hemen yerinden kalkıp, ağzından pürosunu, başından silindirini bile çıkarmadan ata bindi ve onu kuzu gibi bir hale soktu.

Hoş, Lordı küçükken, İsviçre'de ailesinin yanından kaçmış ve bir canbazhanenin peşine takılarak iki sene kadar onlarla dünyayı dolaşmış, oldukça hatırı sayılır bir at canbazı olmuştu.

Bu kaçamak, Lordun gençliğinde yaptığı haşariliklerin yegânesi değildir. Koca Lord, genç olduğunde Amerikaya gitmiş, orada Kovboy olmuştu. Hattâ, Denver'deı diğer Kovboy arkadaşlarile beraber bir posta arabasına bile hücum edib soymuşlar. Lord bu hatırasını anlatarken:

— Eğer bu soygunu yapan arkadaşlarımın hepsi ölmemiş olsaydı, bu hatırayı kabil değil anmazdım.

Diyor. Lord Amerikada Klondike'de altın bulunduğunu ilk keşfedenlerden biridir. Kırmızı derililer arasında kendisine ahbab edinmiş olan Lorda, onların reisleri altın yerlerini göstermişler. Lord da dönünce "altın var,, diye haber vermişti. Bunun üzerine Şarlonun da filmine mevzu yaptığı "Altına hücum,, başlamıştı.

Amerikadan dönünce, Lord İngilterede boksörlük de yapmıştı. Hem öyle şaka boksörlük değil. Dünya şampiyonu Sullivan'la dövüşmüş ve onu beşinci ravunda nakavt etmişti.

Lordun bok kudretini tadanlar arasında bir çok terbiyesiz arabacılar ve nezaketsiz kimseler de vardır. Hattâ, 75 yaşında iken bir maç esnasında Lorda birisi çatmıştı. Lord ihtiyarlığına rağmen bir yumrukta herifi nakavt etmiştir.

Lord Lonsdal'in meşhur Paçabağı nişanı vardır. Ayrıca Kamberland Amirali, Kamberland Lordmcavini, garb "Marches,ı Lordu, Vestmorland reis ünvanları vardır. Bundan başka boks kontrol federasyonu reisi ve Arsenal futbol klübü reislerinden birisidir. Fakat en çok iftiharla takındığı ünvan "dünyanın en büyük sportmeni,, ünvanıdır.

Yeni Kitaplar

Hayalî sosyalizm — ilmî sosyalizm

Meşhur Engels'in bu evrensel ıstaörgütü Haydar Rifat tarafından dilimize büyük bir muvaffakiyetle çevrilmiş bugün yayılmıştır Özenle tavsiye ederiz. Fiatı 50 krş.

Doktor Ahmet Asım

Ortaköy Şifa Yurdu

Tramvay yolu, Muallim Naci cad. No 115:

İstanbulun en güzel yerinde geniş bir park ortasında her türlü asri konforu haiz çok temiz, fiyatları çok ehven ve kadın erkek her türlü hastalara açık hastahane.

Yatak fiyatları iki liradan iti*baren*

Doğum ve kadın ameliyatlarıyle apandisit, fıtık, basur ve buna benzer ameliyeler için hususî, fiyatlar, arzu edene fiyat listesi ve broşür gönderilir. Telefon: (42221)

Büyük

Tayyare Piyangosu

18. ci Tertibin 6. cı Çekişi 11. Nisan 1935 dedir.

Büyük Ikramiye : 200.000 Liradır

Ayrıca 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 Liralık ikramiyeler ve 50,000 liralık mükâfat vadır.

Dün ve Yarın Kitapları

Dünyanın en çok tanınmış ve beğenilmış eserleri *Yurdumuzun en salâhiyetli bilginleri elile güzel dilimize çevrilmektedir.*

Yirmi kitabı birden edinmek ve çok değerli bir kütüphaneye sahip olmak istiyorsanız

Dün ve Yarın Tercüme Külliyatı'na

Abone olunuz.

Bu külliyata abone olmak için müracaat etmekte olan okuyucularımıza bir kolaylık olmak üzere abone şartlarını yazıyoruz.

Abone şartları: Onar kitaplık 1 inci serinin fiati "636", ikinci serininki "504,, kuruştur.

ödeme şartları: Birinci seri için "236", ikinci seri için "204,, kuruş peşin alınır. Kalan kısımlar her ay bir lira verilmek üzere taksite bağlanır.

— Hangi seriye abone olursanız olunuz, peşin alınacak parayı gönderir göndermez on kitabı birden alırsınız. Kitaplar taşradaki okuyucularımızın adlarına yollanır. Posta parası alınmaz. —

Abonelerin — taksitleri gününde ödiyeceklerine dair — memursa daire müdürüne imza ettirecekleri bir taahhüd mektubu göndermeleri lâzımdır. Memur olmıyanlar bu mektubu bir esnaf veya tüccara imza ettirebilir.

Bu çok değerli külliyata abone olmakta acele ediniz.

Müracaat yeri - Vakıt Matbaası - Ankara caddesi. — İstanbul

kiralık köşkler

Bakırköyünde Kartaltepe Meşrutiyet caddesinde 13 diğeri 11 numaralı vasi bahçeleri her tarafa nezaretli elektrik, suyu mükemmel biri 10 diğeri 6 odalı havadar sanatoryom gibi köşkler tamamen veya kısmen ayrı ayrı ucuz kiraya vrileceğinden Galatada Kredi Lione bankası yanında Melek hanımda 7 numaraya müracaat. (4086)

Diş tabibi Bünyamin

Nişantaş — Vali konağı caddesi No. 24, Şirin apartman 1 inci daire. (3884)

Doktor

Ali ismail

Haydarpaşa hastanesi bevliye mütehassısı

Urologue — Operateur

Babıâli caddesi Meserret oteli 88 numarada her gün öğleden sonra saat ikiden sekize kadar.

Kara Gölge

Dördüncü kitab

Mavi Portakal

Fiyatı 5 Kuruştur

Bu meraklı ve heyecanlı romanlar serisinden her on beş günde bir kitap neşrolunur.

Her kitab başlı başına bir romandır.

Şimdiye Kadar Çıkanlar:

Numara 1 Bir Mühim Cinayet
„ 2 Sarı Saçlı Adam
„ 3 Asılmış Kadın
„ 4 Mavi Portakal

Tevzi Yeri: Vakıt Matbaası — Ankara Cad. - İstanbul

Günün Fotografları

Muhtelif gazetelerde çıkan günün hadiselerine ait fotografiarla spor mecmualarında gördüğünüz spor hareketlerine ait fotografiar yalnız İstanbulda VAKIT kütüphanesinde satılmaktadır.

Türkce - Osmanlıca - Fransızca

SÖZLÜK

Dictionnaire Turc - Ottomane - Français

Ismail Hami Danişmend tarafından meydana getirilen bu lûgat öz Türkçe kelimelerin şimdiye kadar kullanılmakta olan Osmanlıca ve aynı zamanda Fransızca karşılıklarını göstermektedir.

Herkesin ve hattâ ecnebilerin istifade edeceği bu SÖZLÜK intişar etmiştir. Fiatı 100 kuruştur.

Kanaat kütübhanesi

kurtardıktan sonra Monteforteye kadar arkadaşlık etti. İşte efendiler olup bitenler bukadardır.

Sakin bir sesle anlatılan bu vak'a dinleyicilerin üzerinde istenilen tesiri hasıl etmişti. Bu umumi düşünceye Prens Manfredi kontun önünde eğilerek:

— Monsenyör biz haksızız... Sözleriyle tercüman oldu.

Kont:

— Hayır.. Her şey benim aleyhime karar verecek şekilde sıralanmış.. Vaziyet acele edilmesini icap ettiriyordu. Sizin yerinizde ben de olsam ayni şekilde hareket ederdim. Efendiler eğer beni memnun etmek isterseniz artık bu fena şeyden bahsetmiyelim!... Sözlerini söyledi.

— Bununla beraber siz bulunmadığınız sırada bazı kararlar verildiği gibi kumandanlar da tayin edilmiştir.

İşlerin tamamen bitirilmiş bulunduğundan dolayı sevinen Kont cevap verdi:

— Herkes olduğu yerde kalarak vazifesine başlasın..

— Şimdi yapılacak bir iş kalıyor. Kont Almanın başa geçtiğini halka ilân etmek.

Bu sırada gene Jan Maletestanın sesi duyuldu:

— Monsenyörün bize anlattıklarını tamamen hakikat olarak kabul ediyorum Fakat efendiler son bir nokta daha var: Kont Alma Şövalye dö Ragastan tarafından buraya getirildi.

Maletesta "getirildi,, kelimesini şiddetle söylemişti. Bunda toplanan mâna kontu titretmişti. Ragastan da gözlerini açarak bu sözleri söyliyene dikkatle bakmağa başladı.

Jan Maletesta tekrar söze başladı. Yalnız tuhafı şu ki sözünü bitirdiği zaman gözlerini Primvere çevirmiş bulunuyordu.

— Efendiler, Şövalye dö Ragastana ikinci defadır rastlıyoruz.. Birinci defası Romada yeraltı mezarlıklarındaydı. O zaman Şövalye Sezar Borjiyanın hizmetinde bulunduğunu saklıyamamıştı. Borjiyanın casusları tarafından kaçırılan Kont Almanın Monteforteye gene Borjiyanın bir casusuyle dönmesi tuhaf değil mi?..

Bu sözler üzerine Primverin yüzü sapsarı kesildi. Ragastandan uzaklaşmağa hazır olan Kont Alma:

— Efendiler, yemin ederim ki bilmiyordum. dedi.

Ragastan bu hakarete karşı acı acı gülümsedi ve alay eden bir sesle cevap verdi:

— Zannedersem Senyör Maletesta, Aleksandr Borjiyanın bastırmış olduğu üç bin düka altınını kazanmak istiyor.

Mletesta şiddetli bir hareketle elini hançerine götürdü. Ve hiddetinden boğulan bir sesle:

— Ya fikrinizi anlatınız yahut leşinizi sereceğim! dedi.

Kollarını çaprazvari kavuşturan Ragastan Maletestayı tahkir edici bir bakışla süzdükten sonra:

— Telâş etmeğe hakkınız yoktur. dedi. Fikrimi anlatmaya gelince bunu da sizin emrinizle değil kendi keyfimle yapıyorum. Efendiler siz de hakem olunuz.. Papa Altıncı Aleksandr, mel'unlukta kendisiyle ayni ayarda bulunan oğlu Sezarla bir olarak Monteforte aleyhine hazırladıkları teşebbüse karşı geldiğim için başımı getirene üç bin düka altını mükâfat vadettiler. Halbuki benim Kont Almaya Monteforte gibi hür ve Borjiyalara boyun eğmeyen bir şehre kadar arkadaşlık etmekliğime sebep beni takip eden zalimlerin pençesinden kurtulmak ümidi idi. O halde ben de Senyör Maletesta beni tahkir edip Monteforteden çıkmağa mecbur ederek Borjiyaların eline düşmekliğime yardım etmek suretiyle vadedilen üç bin dükerler düşmanımızın kuvvetini keşfettim. Bu vazifeyi kimseye vermek istemedim. Cesaret ve günenç lâzım. Biz onlardan kuvvetliyiz.. Onları yenece - ğimiz muhakkaktır, sözlerini söyledi.

Askerler hep bir ağızdan:

— Yaşasın Kont Alma!.. diye haykırdılar.

Kont Ragastana işaret etti. O da zabite dönerek:

— Efendi!.. Saraya kadar bizimle beraber geleceksiniz!. dedi.

Zabit kendisine emirler veren bu yabancıya şaşkın bakarken Kont sert bir sesle:

— Yaverimi dinleyiniz efendi!.. emrini verdi.

Zabit selâm vererek neferleri sıra - lamağa başladı. Ragastan ona doğru eğilerek:

— Arkadaş, saraya kadar hiç bir harekette bulunmıyarak yalnız emirlerimi yapınız.. Mükâfatınızı benden bekleyiniz.. dedi.

Zabit bazı şeylerin geçtiği, körü körüne itaat ederse büyük faydalar elde edebileceğini anladı. Askerlerin önüne geçerek kılıcını çekti ve:

— Yaşasın Monsenyör!.. Kont Almayı selâmlayınız.. diye bağırarak yürümeğe başladı.

Bu küçük küme, yolda kendisine katılan yeni elbiselerini giymiş, asker ve ahali ile beraber bir saat evvel neden dolayı "Gebersin,, diye bağırmış olduklarının sebebini anlamadan şimdi de "yaşasın Kont Alma,, diye bağırarak, saraya doğru ilerlerdi.

Bu vak'alar gayet kısa bir zamanda geçmiş olduğu halde kontun geriye döndüğü şehirde duyulmuştu. Söylediği sözler ağızdan ağıza dolaşıyordu. Kont düşmanı keşiften dönmüş, azkalsın vuruluyormuş. Rivayetleri çıkmıştı. Bunun üzerine ahali sokaklara dökülerek sabahleyin asılacağı söylenilen kontu şimdi alkışlıyorlardı.

Ragastan sevinç içinde:

— Nasıl, size söylediğim çıkmadı mı? dedi.

— Hakkınız varmış Şövalye.. Fakat ahalinin giymiş oldukları düğünlük elbise ile uzaktan gelen boru seslerinden bir şey anlamıyorum?..

Bu esnada Kont Almanın gittikçe büyüyen alayı sarayın büyük meydanına varmıştı. Ayni zamanda öbür sokaktan daha süslü daha büyük bir alay göründü. Birinci alayda "yaşasın efendimiz Kont Alma!ı, diye çınlayan seslere karşı ikinci alaydan "yaşasın reisimiz Prens Manfredi!„ cevabı yükseliyordu.

Ragastan üzengilere basarak eğerin üzerinde doğruldu. Kendisinden elli adım ileride, sevinçle sallanan şapkaların üzerinden, süslü bir araba içinde beyazlar giyinmiş Primveri gördü.

Onu derhal tanımıştı. Yanında gülümsiyerek halkı selâmlıyan Prens Manfrediyi görünce her şeyi anladı.

Ahalinin "yaşasın,, diye alkışladığı Prenses Manfredi, Kont Almanın kızı Beatrisdi.

Ragastan gözlerinin dumanlandığı, şakaklarının zonklıyarak başının döndüğünü hissetti. Düşmemek için eğere tutundu. Yüzü bembeyaz kesilmiş alnını soğuk bir ter kaplamıştı.

Bütün ümitlerinin bir anda yıkıldığını görüyor, şimdiye kadar katlandığı fedakârlıkların boşa gittiğini anlıyordu.

Bu esnada önüne geçilmesi mümkün olmıyan bir vaziyet hasıl oldu. İki alay sarayın merdivenlerinde birleşmişlerdi. Prens Manfredi etrafındaki Senyörlerin yüzünde beliren hiddet ve şaşkınlığı görmüştü. Kont Alma sarayın önünde atından inerken kendisi de arabadan atlıyarak bağırdı:

HABER

Polis Hafiyesi (X: 9)

Türk matbuatında bir yenilik olarak sayılacak bu roman birinci defa "HABER„ de çıkıyor. Bu romanı bir sinema seyreder gibi takib edecek, heyecandan heyecana düşeceksiniz.

Gizli bir çete Pavrs isminde zengin bir adamı öldürüp altın taşıyan bir gemiyi zaptetmek için yatını elde ediyorlar. Polis hafiyesi X:9 buna mâni oluyor. Diğer taraftan hırsızlar servetin asıl sahibi olan genç bir kızı kaçırıyorlar.

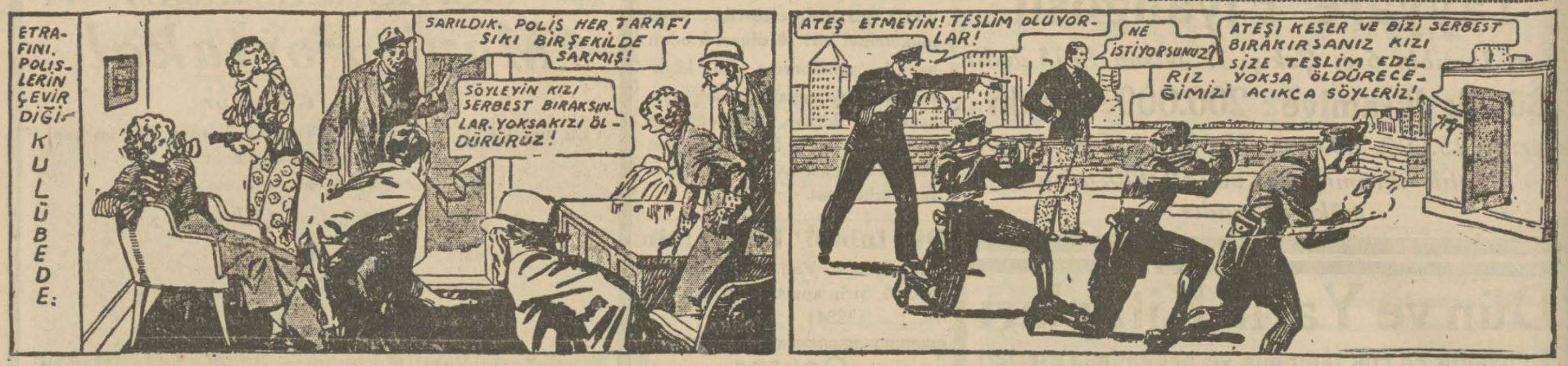

(Devam edecek)

—Vak'a burada görüşülemiyecek kadar mühimdir. Meclis toplansın. Sonra Kont Almaya doğru giderek soğuk bir tavırla:

Kont! Meclisin toplanması için emir verdim.. dedi.

Kont etrafında bulunanları heyecana sürükliyen bir gururla:

— Pek âlâ prens!.. cevabını verdi.

Şimdi müzakere salonunda meclis kurulmuştu. Halk dışarıda neticeyi sabırla bekliyordu.

Salonda, büyük bir masanın etrafında, evvelâ Grand üniformasıyle Prens Manfredi, sonra üstü başı toz toprak içinde yüzü sararmış, bıyıklarını asabiyetle kemiren Kont Alma, sonra sırasıyle Valantin Rikardo, Trivolçe dö Piyambino, Jan Maletesta, Rodriyo, Pinrola, Kiyolo d'Orsini, yer aldılar.

Kont Alma salona girerken oraya kadar yanından ayrılmıyan Ragastan artık çekilmek istedise de Kont mani oldu:

— Biraz evvel size yaverim dediğimi işitmediniz mi?

— İşittim Kont!..

— Öyle ise biliniz ki yaverler meclise hazır bulunabilirler. Arkamdan gelmeniz.

Ragastan içeriye girince ilk gördüğü babasına doğru yürüyen benzi uçuk Primverdi.

Beatris titreyen sesiyle:

—Baba!. Geriye dönüşünüzün beni ne kadar sevindirdiğini görüyorsunuz.. dedi.

Kont Alma canının sıkıntısını bir gülüşle örtmek istiyerek:

— Beatris!. Evlendiğini halkın sevinç naralarından öğrendim. İşte bir baba için en müşkül an!.. Bunu sen de kabul edersin değil mi yavrum? cevabını verdi.

— Baba!.. Her şeyi öğrendiğiniz zaman...

— Bu evleniş ailemize şeref verir. Hernekadar bu hususta benden izin alınmadıysa da benim de fikrim buna yakındı.. Rica ederim Prenses elinizi veriniz!

Kont manevrasında cesur ve mahirdi. Prens Manfredi meclisteki müzakerenin esasını teşkil eden bir meselenin böyle kolaylıkla halledildiğini görünce içi ferahladı.

Bu sırada Primver Şövalyeye uzun uzun bakmıştı. Karşısına geçerek bir söz söylemesini bekliyordu. Şövalyenin üzerinde dolaşan bir bakışı:

— Ben senin geri döneceğini biliyordum. Talih bizi birleştirmeğe azmetmiş.. Bu anda ağzından çıkacak bir söz bana karar verdirecektir... Demek istiyordu.

Fakat Ragastan başını önüne eğmiş olduğu için bu bakışı görmemiş hattâ onun derinden derine göğüs geçirdiğini bile işitmemişti. Kont Almanın kızını ömründe ilk defa görüyormuş gibi soğuk ve sakin bir halde düşünceye daldı.

Jan Maletesta genç prensese kolunu vermek ve onu oturacağı koltuğa kadar götürmek için ilerledi. Bu sırada Primverin Ragastanı okşıyan istek ve özleyiş dolu bakışlarını gördü ve buna mim koydu.

* * *

Kont Alma söze başladı:

— Efendiler!.. Şimdi açıktan açığa görüşebileceğimiz için Montefortede olup bitenleri bana anlatmanızı bekliyorum. Prens Manfredi ile kızımın evlenmesi beni hernekadar sevindirmemişse de sen kızım Beatris, ve siz Prens Manfredi bana anlatınız ki, ben burada yokken böyle ağır bir çareye baş vurmanıza sebep neydi?

Jan Manfredi ayağa kalkarak sert bir sesle cevap verdi:

— Kont Alma henüz her şeyi bilmiyor.. Genç kontesin evlenmesi kendisi burada yokken geçen iki mühim hâdiseden biridir. Bu evleniş kararını yüksek meclis vermiştir. Fakat bu meclisin verdiği başka bir karar vardır ki konta bunu da haber vermek lâzımdır.

— Bu karar nedir?..

— Karar, yahut dün yerine getirilen bir hüküm...

— Hüküm mü?... Jan Manfredi nerde bulunduğunuzu ve kiminle konuştuğunuzu unutuyorsunuz!..

—Evet hüküm diyorm. Çünkü Kont Alma dün medeni ve şahsi haklardan iskat edildi. Ve kızı meclisin vasiliği altında kendisinin yerine geçti. Dün Kont Almanın vatan haini olduğu resmen ilân edildi. Onun için kendisi mecliste sual sormak hakkını haiz değildir, ancak sorulan suallere cevap vermek mecburiyetindedir.

Bu ağır sözler meclisin bütün azalarında fena bir iz bıraktı. Kont cevap vermek için ayağa kalkmak istedise de tekrar koltuğuna düştü. Primver kontun yanına kadar ilerliyerek:

—Senyörler!. Babam burada değilken ve görünüşte çok ağır suçlarla itham olunurken ben susmuştum. Acılarımın yüzümden anlaşılmaması için gülüşümü bile kaybetmemeğe çalışıyordum. Fakat bugün onun tekrar aramıza dönüşü Jan Maletestanın sözlerinde bulunmıyan bir adaleti talep etmek hakkını bana veriyor.. dedi.

Jan Maletesta:

— Prenses ne demek istiyorlar?.. dive bağırdı. Yüzü bembeyaz kesilmişti. Çünkü Beatrisin sesinde kendi ithamını dinlemişti.

Fakat bu hiddetin sebebi neydi? İstemiyerek gözleri Ragastana döndü. Şövalye hiç kımıldanmadan işin sonunu bekliyordu. Maletestanın gözleri tekrar Primvere döndü. Primver cevap veriyordu:

— Ne demek istediğimi soruyorsunuz! Artık ortaya çıkan hakikati söylemek istiyorum. Kont Almanın kendi isteğiyle aramıza dönmüş olması boş yere şüphe edildiğini ve müthiş bir yanlışlığa düşüldüğünü gösterir.

Prens Manfredi de:

—Çok doğru!. Eğer muhterem Kont Alma bize ortadan kaybolmasının sebebini tamamen anlatırsa yaptığımız haksızlığı itirafa mecbur kalarak bizi affetmesini rica edeceğiz! dedi.

Kont Alma cevap verdi:

— Efendiler.. Olup biten pek basittir. Beni Montefortenin dışında kurulan bir pusuya düşürdüler. Beni aranızda tekrar görmeniz canımı kendisine borçlu olduğum Şövalye dö Ragastan sayesindedir.

Bütün bakışlar Ragastana dönmüştü. Kont Alma devam ediyordu:

— Altıncı Aleksandr ile Sezar tarafından gönderilen iki casusla gizlice görüşerek haksızlık ettim. Bu adamlar bana ihanet teklifi için gelmişlerdi. Bunları tevkif ettirmemekliğime sebebp kendimi teslim olmuş gibi göstererek onlardan bazı şeyler öğrenmekti. Sezarın ordusu ve kuvveti hakkında malûmat almak istiyordum. Fakat bu alçak herifler hilemi anladılar. Beni zorla kaçırmak istediler. Şehrin haricinde görüşmek için bir yer tayin etmiştik. Bunlar yalnız iki kişi olduklarından yanıma adam almağa lüzum görmedim. Ah efendiler!.. Bu iki casustan biri olan Baron Astorenin kuvvetini hesaba katmamıştım. Gücümün yettiği kadar kendimi müdafaa ettim, Fakat sonunda mağlup oldum. Beni bağladılar. Atımın üzerinde bağlı olarak bütün gece yol aldım. Bu cellâtlar Montefortededen tamamen uzaklaştığımızı sanarak bir handa durdular. Fakat o sırada Mosyo Ragastan da orada bulunuyormuş.. Uğradığım felâketi anlamış olduğundan Baron Astoreye hücum etti. Onu mel'un papaz Garkonyo'yu da yaraladı. Beni bu canilerin elinden

İlk rüzgâr fabrikası!

Almanyada rüzgâr kuvvetinden istifade için bir fabrika yapılıyor

Beşeriyet, yüzyıllardanberi, hattâ binlerce yıllardanberidir ki su ve rüzgâr gücünü kullanmak suretiyle, tabiat güçlerinden istifade etmek çarelerini aramaktadır. Rüzgâr gücüne büyük işler gördürmek ve onu ökonomik bir biçimde kullanmak, insanların eskiden beri besledikleri bir istekdir. Fen ile uğaraşanlar rüzgâr gücünden istifade edebilmek hususunda plânlarını gerçekleştirmeğe muvaffak oldular, sanıyorlardı.

Denemeler ve bunun üzerinde çalışarak yorulmuş olan beyinlerin fantezileri muvaffakiyetlisonuclar vermemiş olması yüzünden, bu büyük davanın gerçekleşeceği hakkında insanlığın beslediği inanı da sarsılıyordu.

Bütün dünyanın fen adamları her gün yeni yeni projelerle rüzgârdan istifade etmek çarelerini ararlarken, bir Alman mühendis, yapmış olduğu plânları üzerinde uzun yıllardanberi sessizce çalışmıştır. Bugünlerde Berlin yakınlarında "Toybert,, adlı ilk Alman rüzgâr gücü fabrikasının kurulmasına başlanacaktır.

Rüzgâr fabrikasının plânlarını yapmış olan mühendis doktor Vilhelm Toybert ile görüşen bir arkadaşımız bu fabrika hakkında aşağıdaki malûmatı veriyor:

Mühendis Toybert'in plânlarına göre yapılacak olan rüzgâr fabrikaları sayesinde ziraat ve sanayi sahalarında akla gelmiyecek ölçüde istihsal kabiliyeti yükselecektir. İlk fabrika Berlin yakınlarında bugünlerde kurulmağa başlanacak ve ağlebi ihtimal bu yaz faaliyete geçecektir.

Arkadaşımızın, Toybert'in bir gemi yapıcısı olarak tanınmış olduğuna göre, rüzgâr fabrikası plânları ile uğraşmak düşüncesi kendisine nereden geldiği sorgusuna verdiği karşılıkta, ayrıca iki fen arkadaşı ile birlikte daha 1931 yılının bütün yazı içinde bu dava üzerinde çalıştığını söylemiş ve demiştir ki:

1933 temmuzunda, öteki iki arkadaşın ileri sürdükleri projenin kullanılamıyacağını anladığım zaman, arkadaşlarımın projesinden büsbütün başka bir düşünce aklıma geldi. Bu düşüncemi kimseye söylemedim. Bu düşünce şuydu: Alelâde bir sütunun ucuna bir fırıldak koyuyordum. Bu suretle, fırıldak arkasındaki rüzgâr cereyanının genişliği yüzünden hemen hemen fırıldak kutruna müsavi bir uzunluğu olması lâzım gelen mihverlere ve dolayısıyle devvar sütuna da ahcet kalmıyordu.

Sütunun uzunluğu, fırıldak kanadlarının ucları yeryüzündeki zarar verici rüzgâr anaforlarının dışında kalacak bir durumda olmak üzere 70 metre yükseklikte hesap edilmiştir.

Yeryüzünden yükseğe gidildikçe rüzgârın çoğaldığını herkes biliyordu; ancak 300 veya 400 metre yükseklikteki yapı masrafının fazla rüzgâr dolayısiyle elde edilecek kabiliyetin bir kaç misline vardığını, öteki proje sahipleri pek kavrayamıyorlardı. Bu fabrikanın, petrolün yerini tutacak bir rüzgâr gücü devri hakkında, veyahut da petrolün âlemşümul sıyasal durumunu değiştirmesi ihtimali üzerinde ne düşündüğü sorgusuna da demiştir ki:

Yeryüzü anaforlarını aşacak bir yükseklikte ve ileri sürdüğüm ölçüye göre yapılacak olan fırıldak kanadlarıyle ve gene düşündüğüm biçimdeki bir işletme şartiyle, böyle bir rüzgâr fabrikasının gerek fen gerekse ökonomik bakımdan ve nihayet işletme güveni dolayısıyle her yandan bir üstünlük göstereceğine inanıyorum.

Rüzgârın şiddetine göre kendi kendine ayarını yapan ve fırtınada da çalışan fırıldak kanadı sisteminde 1911 de kendi kurduğu bir tayyare ile uçan ve dünya savaşında 4000 tayyare kurmuş olan başmühendis König'in tecrübelerine dayandım.

Birincisi şimdi Berlin yakınlarında yapılmağa başlanacak olan bu gibi rüzgâr fabrikaları, açık hava kablo şebekelerinin kötülüklerini ortadan kaldıracak, petrol yalnız tayyarelerde kullanılacak ve maden kömüründe saklı olan cevherlerin israf edilmesi önüne geçilmiş olacaktır.

Rüzgâr fabrikasında bahse mevzu olan belli başlı noktalardan biri, parasız da olsa, tabiatin verdiği tahrik gücünün mümkün olduğu kadar ziyan olmamasına ve rüzgâr şiddetinin yüzünden de kilovat kabiliyetinin inip çıkması önüne geçilebilmesi ve mümkün olduğu kadar her zaman müetvazin ve mütemadî bir elektrik cereyanı güven altına alınmasıdır. Bunun için de, hususî tertibatımız olduğu gibi, 100 metrede bile rastlanılan rüzgârsız zamanları atlatabilmek maksadiyle, bir elektrik akümlâtör- baterisi ile bir veya iki tane dizel motörü çalıştırılacaktır.

Bu motör ve akümlâtör tertibatı pterol yernie, hususî bir süpap ile hidrojen kullanacaktır.

Rüzgâr fabrikasında kazanılacak olan elektrikin kilovatı 0,98 fenig (kırk paradan az) dır.

(Fölkişer Beobahter) den

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Papas Agatangelos ile Kiryako ve Tanaşın müştereken mutasarrıf oldukları Beyoğlunda Kamer hatun mahallesinde Boyacı sokağında eski ve yeni 13 No. lu bodrumu ve katlarında beş odayı ve en üstünde üzeri çinko taraçayı havi evin tamamı şuyuunun izalesi zımmında açık arttırma ya vazedildiğinden 14 Nisan 935 tarihine müsadif pazar günü saat 15 den 16 ya kadar Beyoğlu sulh mahkemesi başyazganlığınca müzayede ile satılacaktır.

Arttırma bedeli kıymetli mu hammenenin % 75 ini bulursa o gün ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde en son arttıranın teah hüdü baki kalmak şartile ikinci arttırma on beşinci gününe gelen 29 Nisan 935 tarihli pazartesi günü saat 15 den 16 ya kadar icra olunacak ve en çok arttırana ihale edilecektir.

2 — İhale tarihine kadar Maliye, Belediye vergileri vakıf icaresi ve tellâliye müşteriye aittir.

3 — Arttırmaya iştirak edecekler muhammen kıymetinin % yedi buçuğu nisbetinde teminat akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri şarttır.

4 — Arttırma bedeli tarihi ihaleden itibaren beş gün zarfında mahkeme kasasına tediye edilecektir. Aksi takdirde ihale fesih ve farkı fiyat zarar ve ziyan, faiz bilâhüküm kendisinden tahsil edilecektir.

5 — 2004 sayılı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesi mucibince gayrimenkul üzerindeki ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkadarlar gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını isbat için ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında evrakı müsbiteleriyle birlikte satış memuruna müracaat etmelidirler. Aksi takdirde hakları tapu sicilliyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

6 — Şartname mahkeme divanhanesine herkesin görebileceği bir yere asılmıştır. Fazla malûmat almak istiyenler 935/3 sayı ile başyazganlığa müracaat etmeleri ilân olunur. (4107)

TEDAVÜLDEN ÇEKİLEN PARANIZ HİÇBİR CİHETLE SİZİ İLERLETMEZ.

ONU BANKAYA YATIRINIZ

HER TÜRLÜ İZAHATI GİŞELERİMİZDEN ALINIZ

HOLANTSE BANK ÜNİ N.V.

KARAKÖY. PALAS — ALALEMCI HAN

DAiMON

Elektrik cep fenerleri

Yeni icad olarak garanti 400 metrelik mesafeyi aydınlatır. Fenerin tulü 23 santimetredir. Ağzındaki büyük cam yuvarlağı kristaldendir.

Satış deposu:
Sofuzade Mehmed Emin - Ankara : Hüseyin Hüsnü - İzmir
Hakkâk zade Rahmi - Mersin : Tursun Eşref - Samsun

Yeni çıktı

KÜLTÜR SERİSİ No.: 16

Stalin

Haydar Rifat

Leninin Mezhebi

İSTANBUL
Ş. Mürettibiye M. Y. T.
1935

Fiatı 75 Kuruş

DİKKAT

EMLAK ALIM SATIMI, VERASET ve İNTİKAL, İFRAZ muameleleriyle her nevi VERGİ İŞLERİ mütehassıslar tarafından takib ve intac edilmekle beraber bu işler için yapılacak MASRAFTA YARDIM ve KOLAYLIK gösterilir.

Köprübaşı Eminönü han ikinci kat No: 5 Telefon: (23100)

Istanbul ve Beyoğlu cihetlerinde satılık dükkân, ev ve apartımanı olanların İstanbulda, Eminönünde, Eminönü hanında ikinci katta 5 numaralı yazıhaneye müracaatları.

KIMYAGER
HUSAMEDDİN

İdrar, kan, kazurat ve ticaret tahlilleri yapılır. Eminönü, Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet bey hanı.

AKBA

Ankarada A K B A kitap evinin birinci şubesi modern bir şekilde Maarif Vekâleti karşısında açılmıştır. A K B A kitap evleri her dilde kitap, mecmua, gazete ihtiyaçlarına cevap vermektedirler. Gerek kitaplarınızı, gerek kırtasiyenizi en ucuz olarak A K B A kitap evlerinden tedarik edebilirsiniz. Devlet Matbaası kitapları ve VAKIT in neşriyatının Ankarada satış yeri A K B A kitap evleridir.

AKBA Merkezi Telefon 3137
Birinci şube „ 1761
İkinci şube: Saman Pazarı

Yeni Çıktı

Orta Mektep VE Lise yoklama Talimatı

Maarif Vekâleti tarafından neşredilip Devlet Matbaasında basılan bu kitaptan her talebenin ve her talebe velisinin birer tane edinmesi zaruridir.

Fiyat 3 kuruştur.

Umumî satış yeri: Vakit Matbaası - İstanbul

Şişli Etfal hastanesi

Göz mütahassısı
Doktor
Rifat Ahmet Gözberk

C. Halk Fırkası sırasında Kız Lisesi karşısında 32 No-
Muayene saatleri hergün saat 18 — 15

Girip'e Yakalanmak haizi ehemmiyet değildir. Fakat ihtilâtının önüne geçmek için 14 senedir bütün Türkiye ve ecnebi memleketlerin kullandığı Nevrozin alınız

ALMANYA AYAKLANIYOR!..

Bütün Almanyayı peşine takan [illegible]ler aşağı-daki kalabalığa nutuk söylemiye giderken...

Yaradılışlarında asker olan, üniforma giymek için çıldıran ve umumî harpteki mağlûbiyetlerinin acısını çıkarmak istiyen bir Alman kalabalığı, Hitlerin nutkunu dinlerken...